

ZAKON O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV
(ZČmIS-1)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pogodba o delovanju Evropske unije opredeljuje svobodo izvajanja storitev, poleg prostega gibanja oseb in prostega pretoka kapitala, kot enega od temeljev notranjega trga EU. Svoboda izvajanja storitev pomeni pravico podjetij s sedežem v eni izmed držav članic EU do opravljanja storitev v drugi državi članici EU ter s tem pravico, da v ta namen začasno pošljejo (napotijo) svoje delavce, ne glede na njihovo državljanstvo, na opravljanje dela, potrebnega za izvedbo storitve, v druge države članice.

V primeru napotitev na delo v druge države članice EU ostane delavec zaposlen v podjetju v prvi državi članici in zanj še naprej velja zakonodaja s področja socialne varnosti prve države. Evropski predpisi s področja koordinacije sistemov socialne varnosti (Uredba (ES) št. 883/2004, Uredba (ES) št. 987/2009, Uredba (ES) št. 1231/2010, Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A2) natančneje opredeljujejo nekatere elemente, ki morajo biti izpolnjeni v primeru napotitev.

Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21, v nadaljnjem besedilu: ZČmIS), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2018, je Republika Slovenija sprejela z namenom ureditve področja čezmejnega izvajanja storitev s strani slovenskih ponudnikov storitev, ki so s svojimi napotenimi delavci izvajali svoje registrirane dejavnosti v drugih državah članicah EU. V letih po nastopu gospodarske krize (obdobje od 2008 do 2011) smo bili v Republiki Sloveniji priča skokovitemu porastu obsega čezmejnega izvajanja storitev slovenskih podjetij v drugih državah članicah EU, kar je samo po sebi dober pokazatelj, saj je šlo za indic o povečani gospodarski aktivnosti slovenskih podjetij v tujini. Večina slovenskih podjetij je izvajala storitve v drugih državah članicah na področju gradbeništva, naraščanje obsega čezmejnega izvajanja storitev pa je bila v veliki meri posledica sesutja gradbenega sektorja v Sloveniji ter hkratnega okrevanja nekaterih drugih evropskih gospodarstev (npr. Nemčija). Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da sta Nemčija in Avstrija v letu 2011 sprostili svoje trge za slovenska podjetja in njihove delavce, kar je močno spodbudilo izvajanje storitev slovenskih podjetij v teh dveh državah (ti dve državi sta bili tudi v obdobju po letu 2018 državi, v katerih so slovenska podjetja največ poslovala oziroma izvajala svoje registrirane dejavnosti z napotenimi delavci). S povečanjem obsega čezmejnega izvajanja storitev pa so se v kontekstu napotitev s strani slovenskih podjetij občutno povečale tudi zlorabe instituta napotitve ter kršenja delovno pravnih pravic napotenih delavcev.

Namreč, slovensko podjetje, ki želi v drugih državah članicah EU izvajati storitve oziroma svojo registrirano dejavnost, mora na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije za vsakega delavca, ki ga namerava napotiti za namen opravljanja dela, pridobiti potrdilo A1, ki je harmonizirano na ravni Evropske unije ter dokazuje, da so izpolnjeni pogoji v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, da ostane delavec v času napotitve na delo v eno ali več drugih držav članic vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji.

Vendar se je pri izvajanju ZČmIS pokazalo, da je bila določitev podrobnejših pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti pomanjkljiva, saj ni zagotovila tudi podrobnejših pravil za izvajanje registrirane dejavnosti delodajalca ali samozaposlitve nosilca

gospodarske dejavnosti, ki poteka sočasno ali zaporedoma v več državah članicah EU v nekem daljšem časovnem obdobju. Glede na to, da so tudi v teh primerih izvajanja zaposlitvene dejavnosti osebe prisotni elementi napotitve, v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, za njih oziroma njihove delodajalce veljajo vse pravice in obveznosti, določene z direktivami EU s področja čezmejnega izvajanja storitev z napotenimi delavci. V skladu z navedenim, podjetja, ki le na podlagi drugačnega vzorca dela opravljajo svoje registrirane dejavnosti, še vedno pridobivajo potrdila A1 brez preverjanja dejanskega izpolnjevanja pogojev, določenih v pravilih o koordinaciji sistemov socialne varnosti. To pa v praksi povzroča visoko stopnjo nelojalne konkurence med samimi slovenskimi poslovnimi subjekti na eni strani ter tudi med prisotnimi poslovnimi subjekti v državi, kjer ta slovenska podjetja čezmejno izvajajo storitve. Trend naraščanja izdajanja potrdil A1, brez preverjanja pogojev poslovanja podjetij na podlagi 13. člena Uredbe (ES) št. 883/2004, je od leta 2018 več kot opazen. V obdobju zadnjih štirih let se je število poslovnih subjektov, ki zaprosajo za potrdila A1 na tej podlagi, po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje (podatki o izdanih potrdilih A1 na podlagi vlog vloženih preko SPOT), povečalo za več kot 1700 % (iz 367 v letu 2018 do 6.277 v letu 2021). V tem obdobju se je število poslovnih subjektov, ki so potrdila A1 prejemale na podlagi ZČmIS, zmanjšalo za cca. 15 % (iz 4.095 v letu 2018 na 3.512 v letu 2021 – podatki SPOT).

Napotitev delavcev ima ključno vlogo na notranjem trgu EU, zlasti pri čezmejnem opravljanju storitev. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: direktiva 96/71) ureja tri možne oziroma dovoljene oblike čezmejnega opravljanja storitev z napotenimi delavci, in sicer:

- neposredno opravljanje storitev s strani podjetja v okviru naročila storitev,
- napotitev v okviru ustanove ali podjetja, ki pripada isti skupini („napotitev znotraj skupine“) in
- napotitev s posredovanjem dela delavca prek agencije za zagotavljanje začasnega dela s sedežem v drugi državi članici.

Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa pravico podjetij, da opravljajo storitve v drugi državi članici. PDEU določa, da „se omejitve svobode opravljanja storitev v Uniji prepovejo za državljane držav članic, ki imajo sedež v eni od držav članic, vendar ne v državi osebe, ki so ji storitve namenjene“ (člen 56 PDEU). Svoboda opravljanja storitev se lahko omeji samo s predpisi, ki so utemeljeni z nujnimi razlogi v splošnem interesu, če so sorazmerni in se uporabljajo na nediskriminatoren način.

Direktiva 96/71 določa regulativni okvir EU za vzpostavitev ravnovesja med cilji spodbujanja in olajševanja čezmejnega opravljanja storitev, zagotavljanja zaščite napotenim delavcem in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev med tujimi in domačimi ponudniki storitev. Določa „ključne“ pogoje za delo in zaposlitev v državi članici gostiteljici, ki jih morajo tuji ponudniki storitev obvezno uporabljati, med katerimi so (prvi odstavek 3. člena direktive 96/71): maksimalni delovni čas in minimalni počitek, minimalne urne postavke, tudi za nadurno delo, minimalni plačani letni dopust, pogoji za posredovanje dela delavcev, zdravje, varnost in higiena pri delu, varnostni ukrepi za noseče ženske ter ženske, ki so pred kratkim rodile, otroke in mlade, enako obravnavanje moških in žensk, in druge določbe o nediskriminaciji.

Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L 159, 28.5.2014, str. 11) (v nadaljnjem besedilu: direktiva 2014/67) je zagotovila nove in okrepljene instrumente za boj proti izogibanju, goljufijam in zlorabam ter za njihovo kaznovanje. Direktiva 2014/67 obravnava težave, ki jih povzročajo tako imenovane družbe „poštni nabiralniki“ ter povečuje zmožnost držav članic za spremljanje delovnih pogojev in izvrševanje pravil, ki se uporabljajo. Direktiva 2014/67 med drugim vsebuje seznam kvalitativnih meril, ki označujejo obstoj dejanske povezave med delodajalcem in državo članico sedeža ter se lahko uporabijo tudi za določitev, ali oseba ustreza

veljavni opredelitvi napotnega delavca. Vsebuje tudi določbe za izboljšanje upravnega sodelovanja med nacionalnimi organi, ki so pristojni za napotitev. Določa na primer obveznost odzivanja na prošnje za pomoč s strani pristojnih organov drugih držav članic v dveh delovnih dneh pri nujnih prošnjah za informacije ter v 25 delovnih dneh v vseh drugih primerih. Poleg tega direktiva 2014/67 določa nacionalne nadzorne ukrepe, ki jih lahko države članice uporabijo pri spremljanju skladnosti z delovnimi pogoji, ki se uporabljajo za napotene delavce, ter zahteva, da se vzpostavijo ustrezna in učinkovita preverjanja in mehanizmi za spremljanje ter da nacionalni organi na svojem ozemlju izvajajo učinkovite in ustrezne inšpekcijske preglede za nadzor in spremljanje skladnosti z določbami in pravili iz direktive 96/71.

Zaradi nezadovoljive ureditve področja napotitev na območju EU tudi po sprejemu izvedbene Direktive 2014/67/ES, je Komisija od začetka marca 2016 vodila postopek revizije osnovne direktive. Revizija se je zaključila s sprejetjem Direktive (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 173, 9.7.2018, str. 16–24) (v nadaljnjem besedilu: direktiva 2018/957). Osnovno vodilo besedila direktive 2018/957 je v odpravi socialnega dumpinga, ki ga je omogočala obstoječa zakonodaja.

Ključni obravnavani izzivi so bili naslednji:

- načelo uporabe enakih pravil glede plačila za napotene delavce, kot veljajo za lokalne delavce, po preteku določenega obdobja napotitve,
- situacije pri veriženju podizvajalcev,
- obvezno uporabo načela enakega obravnavanja za napotene agencijske delavce kot za domače agencijske delavce.

Naslednja pomembna novost je uvedba načela enakega obravnavanja napotnih delavcev preko agencije za posredovanje dela delavca uporabniku. Za delavce, napotene preko agencije, veljajo enaki pogoji glede zaposlovanja in opravljanja dela pri uporabniku, kot velja to za zaposlene osebe pri uporabniku.

Napotitev, v kontekstu zagotavljanja minimalnih standardov, v skladu z Direktivo 96/71/ES je omejena na 12 mesecev oziroma z dovoljenjem države gostiteljice, na podlagi predloženega zaprosila, na največ 18 mesecev. Delavcem so v primeru dolgoročnih napotitev za obdobja, daljša od 12 ali 18 mesecev, zajamčeni dodatni pogoji za zaposlitev, ki jim bodo omogočili, da bodo z večine vidikov delovnega prava obravnavani enako kot domači (lokalni) delavci. Pri tem je pomembno poudariti, da se v primeru, ko en napoteni delavec nadomesti drugega, za opravljanje istih nalog v/na istem kraju, obdobja napotitve posameznih delavcev med seboj seštevajo.

Direktiva (EU) 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa določa posebna pravila v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa v druge države članice in spremembo Direktive 2006/22/ES glede zahtev izvrševanja in Uredbe (EU) 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg. Glede na visoko stopnjo mobilnosti delovne sile v sektorju cestnega prometa so potrebna posebna pravila za sektor, da se zagotovi ravnotežje med svobodo izvajalcev pri zagotavljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, ustreznimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov.

Po oceni učinkovitosti veljavne socialne zakonodaje EU v sektorju cestnega prometa je Evropska komisija ugotovila določene vrzeli v obstoječih določbah in pomanjkljivosti pri njihovem uveljavljanju, kot npr. v zvezi s poslovanjem podjetij, ki delujejo kot poštni nabiralniki. Poleg tega obstajajo številna neskladja med državami članicami pri razlagi, uporabi in izvajanju teh določb, kar povzroča veliko upravno breme za voznike in prevoznike. Ta direktiva, ki je del svežnja EU o mobilnosti, želi odpraviti te pomanjkljivosti. Cilji t. i. mobilnostnega svežnja v okviru reforme sektorja cestnega prometa EU so:

- izboljšanje delovnih pogojev voznikov,
- uvedba posebnih pravil o napotitvi voznikov v mednarodnem prometu,

- posodobitev določb za dostop do trga cestnega prevoza blaga v EU in
- povečanje učinkovitosti izvrševanja zakonodaje na tem področju.

Najpomembnejši elementi, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (v nadaljnjem besedilu: direktiva 2020/1057), so:

- izjema od splošnih pravil o napotitvi, ki veljajo za kabotažo in mednarodne prevoze, z izjemo tranzita, „dvostranskih prevozov“ (tako v tovornem kot potniškem prometu) in dvostranskih prevozov z dvema dodatnima postankoma, povezanimi s prevozom — ta izjema je omejena na primere, ko med delodajalcem, ki pošilja voznika, in pogodbeno stranjo, ki deluje v državi gostiteljici EU, obstaja pogodba o storitvi;
- upravna pravila v zvezi z napotitvijo voznikov, nadzorom in izvrševanjem — prevozniki morajo uporabljati javni vmesnik sistema IMI za pošiljanje predhodnih izjav o napotitvi in vseh zahtevanih informacij;
- kazni v primeru kršitev obveznosti prevoznikov in napotenih voznikov;
- „pametno izvrševanje“, ki od držav EU zahteva, da nadzor nad pravili o napotitvi vključijo v splošno nadzorno strategijo pravila, ki zagotavljajo, da okrepitev pravil o napotitvi voznikov iz EU ne pomeni konkurenčne prednosti za izvajalce, ki nimajo dostopa do trga cestnega prometa v EU;
- sankcije morajo biti, v skladu z načelom sorazmernosti, določene v višini, ki ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev direktiv o napotitvi. Biti morajo zlasti sorazmerne z resnostjo kršitve in ne smejo ovirati svoboščin, določenih v Pogodbi o delovanju Evropske unije, kot je svoboda opravljanja storitev.

Skladno z navedenim je sprejem predloga zakona potreben zaradi prenosa direktive 2020/1057 v slovensko zakonodajo, določitve podrobnejših pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, in sicer v delu, ki se nanaša na izdajo potrdil A1 za napotene delavce in samozaposlene osebe, ki čezmejno izvajajo storitve v najmanj dveh državah članicah ter odprave določenih pomanjkljivosti, na katere nas je opozorila Evropska komisija (npr. sorazmernost ukrepov in obveznosti).

Druge rešitve v predlogu zakona so posledica pripomb socialnih partnerjev oziroma širše javnosti, s katerimi se odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju osnovnega ZČmIS.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj in namen predloga Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (v nadaljnjem besedilu: predlog ZČmIS-1) je zagotovitev ustreznega prenosa direktiv EU v nacionalno zakonodajo z vidika reguliranja in urejanja delovnopравниh statusa vseh napotenih delavcev, kot so določeni z Zakonom o delovnih razmerjih.

Pri pripravi sprememb obstoječega sistema, kot je določen z ZČmIS, smo izhajali iz treh temeljnih izhodišč:

- Prvi element je delni prenos direktive 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa. V zakonu smo v zvezi s tem definirali določene nove pojme, ki opredeljujejo različne vrste prevozov opredeljene v predpisih EU.
- Drugi element predstavlja regulacija postopka izdaje potrdila A1 za zaposlene in samozaposlene osebe, ki svojo zaposlitveno ali samozaposlitev opravljajo v najmanj dveh državah članicah EU. Regulacija je potrebna, saj je nujno potrebno zagotoviti enako obravnavo vseh slovenskih poslovnih subjektov, ki čezmejno poslujejo oziroma izvajajo svojo registrirano dejavnost s svojimi

delavci ali kot samostojni posamezniki, nosilci gospodarske dejavnosti. Na novo se določa skupne, nacionalne, pogoje za čezmejno izvajanje storitev za vsa slovenska podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ne glede na to ali čezmejno storitev opravljajo začasno in občasno ali pa svojo dejavnost opravljajo čezmejno, v daljšem časovnem obdobju, v najmanj dveh državah članicah.

- Tretje izhodišče je upoštevanje oziroma obravnava pripomb socialnih partnerjev, ki so bile podane v obdobju zadnjih treh let. Ob pozivu MDDSZ, da se pripravlja sprememba zakona so vsi socialni partnerji, pristojni zavodi in drugi deležniki, podali svoje pripombe in predloge.

Cilj predloga zakona je tudi odprava posameznih redakcijskih in nomotehničnih pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju ZČmIS ter odprava pomanjkljivosti, na katere smo bili opozorjeni s strani Evropske komisije.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila vodilo pri pripravi osnovnega zakona (ZČmIS).

Osnovno načelo je sledenje smernicam in direktivam EU, odprava nepotrebnih administrativnih bremen in poenostavitev postopkov. Predlog zakona uresničuje načelo pravne jasnosti z jasno določenimi in razumljivimi določbami, ki omogočajo izvajanje določb evropske zakonodaje v državi.

V zvezi s prehodno določbo predloga ZČmIS-1, s katero se predlaga črtanje drugega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) se zasleduje načelo enakosti, ki prepoveduje, da bi neko skupino oseb v primerjavi z drugimi naslovniki pravne norme obravnavali drugače brez stvarnega razloga.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom uskladitve nacionalne zakonodaje z evropsko zakonodajo ter delnega tehničnega izvajanja Uredb, sprejetih v okviru EU.

Kategorije napotениh delavcev

Prvi člen predloga zakona je ključen z vidika vsebine zakona, saj so v tem členu določene kategorije napotениh delavcev, ki se jih z zakonom ureja.

Fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, in pravne osebe lahko začasno ali običajno izvajajo storitve v drugih državah članicah EU ter, glede na način izvajanja dela napotенega delavca, pridobijo potrdilo A1 pred začetkom izvajanja storitve. V predlogu zakona smo na novo uredili postopke za tista podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji in izvajajo čezmejne storitve v najmanj dveh državah hkrati ali zaporedoma, po določenem stalnem delovnem vzorcu, ki se ocenjuje v nekem daljšem časovnem obdobju (v naslednjem 12 mesečnem obdobju).

Postopek in pogoji izdaje potrdila A1

Postopek in pogoji za izdajo potrdila A1 so določeni na način, da veljajo tako za delodajalce kot za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti. Poleg nacionalnih pogojev mora vlagatelj v postopku izdaje potrdila A1 podati tudi pisno izjavo pod kazensko in materialno odgovornostjo, da bo oseba za katero se A1 izdaja, zaposlitev oziroma samozaposlitev predvidoma običajno opravljala začasno v drugi državi članici ali bo običajno storitev opravljala v najmanj dveh državah članicah EU (v tem kontekstu je lahko ena od držav tudi Republika Slovenija).

Ugotavljanje resničnosti podanih izjav s strani delodajalcev in samozaposlenih oseb ter odprava dvoma v primeru odprave ali razveljavitve potrdil A1

V celoti je na novo opredeljeno razlikovanje med pristojnimi nadzornimi organi glede na nadzor poslovnih subjektov. Predlaga se, da nadzor nad delodajalci v okviru svojih pristojnosti izvaja IRSD, čezmejno izvajanje dejavnosti samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti, pa bo nadzoroval FURS.

V primeru dvoma lahko IRSD ali FURS sama izvedeta nadzor, v prejšnji ureditvi je bilo to možno le, če je ZZS prejel obvestilo o obstoju dvoma. Dodana je tudi možnost, da dvom o zakonitosti in spoštovanju pravil čezmejnega izvajanja storitev na ustrezne nadzorne organe poda tudi napoteni delavec.

Predlog ŽČmIS-1 dodatno razširja možnosti ugotavljanja resničnosti podanih izjav tudi na pristojne nadzorne organe, IRSD in FURS. Dodano je, da v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav na strani delodajalcev, FURS pa podanih izjav predloženih s strani samozaposlenih oseb. Na novo so določeni postopek in merila za preverjanje delodajalcev in samozaposlenih oseb v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti v najmanj dveh državah.

Predlog ZČmIS-1 določa vzpostavitev Komisije za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitve potrdil A1. ZZS v postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno z določbami zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitve ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.

Določeno je tudi, da lahko postopek iz prejšnjega odstavka v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1 z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.

Mnenje komisije je dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZS vezan na mnenje komisije.

Komisija je sestavljena iz sedmih članov, dveh predstavnikov ministrstva za delo ter predstavnikov pristojnih zavodov.

Sodelovanje med državami članicami EU na področju čezmejnega izvajanja storitev z napotitvijo delavcev

Določitev novih pristojnosti Inšpektoratu Republike Slovenije za infrastrukturo (IRSI) na področju mednarodnega prevoza oziroma nadzora na cesti in določba, da celotno sodelovanje med državami članicami poteka preko javnega vmesnika Informacijskega sistema na notranjem trgu EU.

Evidence

Pri vsebini evidenc se dodajo naslednje kategorije: naziv delovnega mesta, GPS koordinate lokacije, podatki o naročniku storitve, trajanje izvajanja storitve, vrsta storitve ter podatke o državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala.

Dodana je nova zbirka podatkov IRSI in FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb. Predlaga se, da bi se zbrani podatki po novem na podlagi četrtega odstavka tega člena hranili 10 let, saj lahko preiskovanje zadev povezanih z opravljanjem čezmejnih storitev presega obdobje 5 let.

Nadzor

Na novo so določena razmerja med različnimi nadzornimi organi, glede na določene pristojnosti in razmejitev. Po novem se predlaga, da IRSD ohrani nadzor nad delodajalci in tujimi delodajalci, na

FURS pa se prenese pristojnost za nadzor na poslovanjem in čezmejnem opravljanjem storitev samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti. Dodatno se v okviru nadzora na cesti pooblašča tudi Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo. Policija pa bo lahko na podlagi predloga ŽČmIS-1 nadzirala zakonitost prebivanja napotениh delavcev, kot to določa zakon, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

Nova določba predloga ZČmIS-1 se nanaša na to, da ministrstvo na podlagi ugotovitev nadzornih organov oziroma drugih vključenih deležnikov predlaga oceno tveganja, na podlagi katere se opravi usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona.

Namen te določbe je povečati učinkovitost nadzorov.

Določeni so različni primeri nadzora IRSD in FURS v primeru čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev ali tujih samozaposlenih oseb ter posebej v primeru nadzora na cesti, ki ga izvajata IRSI in FURS.

O ugotovitvi, da se storitev ne izvaja v skladu s pravili, nadzorni organi obvestijo ZZZS, ki tujemu nosilcu zavarovanja predlaga preklic potrdila A1.

Kazenske določbe

Dodana je sankcija v zvezi z kršitvami pravil napotovanja pri izvajanju čezmejnih storitev na področju mednarodnih prevozov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic na druga javnofinančna sredstva, ima pa finančne posledice za državni proračun.

Zaradi določb 18. člena obstoječega zakona, ki določajo izterjavo upravnih kazni ali glob, vključno s taksami ali dodatnimi dajatvami, ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev naložijo pristojni organi drugih držav članic EU, izterjajo pa slovenski davčni organi, je bilo v preteklem obdobju od sprejema ZČmIS zabeleženo povečanje prihodkov v državni proračun za cca. xx, vendar pa v tem trenutku ni mogoče natančno predvideti, niti oceniti finančnih učinkov tega ukrepa. Ne glede na to pa ocenjujemo, da ti prilivi, glede na visoke globe v drugih državah članicah (npr. Avstrija, Nemčija, Belgija, Francija) ne bodo zanemarljivi. Poleg tega je mogoče pričakovati tudi povečanje prihodkov iz naslova rednega poravnavanja davčnih obveznosti, saj predlog zakona kot pogoj za izdajo potrdila A1 med drugim predpisuje tudi obveznost poravnavanja vseh zapadlih davčnih obveznosti.

Na podlagi podatkov o številu PD A1, izdanih v skladu s 12. členom Uredbe (ES) št. 883/2004, obdobjih napotitve in plačah napotениh delavcev, lahko podamo oceno finančnih posledic. Izračun je narejen na podlagi minimalne plače, ki bi jo morali napoteni delavec prejeti v državi članici napotitve. Ocenjuje se, da je skupni obračun plač napotениh delavcev v letu 2020 znašal okoli 312 milijonov evrov. Če bi se prispevki za socialno varnost obračunali od tega zneska, bi pomenilo, da bi slovenska podjetja, ki so napotovala delavce v tujino, plačala 119 milijonov evrov v prispevkih za socialno varnost. Ta znesek predstavlja približno 1,5 % vseh prispevkov za socialno varnost, ki jih je prejela slovenska država. Zaradi veljavne določbe 2. odstavka 144. člena ZPIZ-2 je skupni obračun plač, upoštevan za napotene delavce in s tem socialni prispevki, ki jih je treba plačati, precej nižji. Če se upošteva slovenska minimalna plača, znaša celotni obračun plač le 184 milijonov evrov (ocena). Zaradi navedene določbe tako izpade iz obračuna plač znesek v višini 128 milijonov evrov (ocena) od katerega bi se plačali

prispevki za socialno varnost. Slovenska država potem takem prejme za 49 milijon eurov manj socialnih prispevkov, kot bi jih v primeru obračuna prispevkov od dejanske plače, prejete v tujini. Gre za znesek, ki ga slovenska podjetja (in napoteni delavci), ki napotujejo, ne plačajo, kar zanje predstavlja dodatno konkurenčno prednost.¹

---

¹ Vir: Vah Jevšnik, M., Cukut Krilić, S., Toplak, K. (2022). Posted workers from Slovenia. Facts and Figures. POSTING.STAT project, str.37
(dostopno: https://hiva.kuleuven.be/en/news/docs/ZKD9978_POSTING_STAT_Slovenia_Posted_workers_from_slovenia_facts_and_figures).

Ocena finančnega učinka sedanje metode izračuna za določitev prispevkov za socialno varnost v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 883/04, 2020

	PD-ji A1, izdani po 12. členu (A)	Povprečno trajanje (dnevi) (B)	Mesečna minimalna plača (v €) (C)	Prvi decil mesečni dohodek (in €) (D)	Skupne plače			Prispevki za socialno varnost		
					Plača na ravni gostujoče države ² E=A*B*(C ali D)	Na ravni slovenske plače (minimalna plača 941 €) F=A*B*€ 941	Razlika G=E-F	Prispevki delodajalca H=(G*16.1%)	Prispevki zaposlenih I=(G*22.1%)	Vsota H+I
Belgija	7 435	95	1 626		38 276 223	22 155 061	16 121 162	2 595 507	3 562 777	6 158 284
Bolgarija	23	159	312		114 708	114 708				
Češka	401	35	546		440 231	440 231				
Danska	143	43		3 107	636 831	192 874	443 958	71 477	98 115	169 592
Nemčija	61 139	56	1 544		176 210 750	107 392 691	68 818 058	11 079 707	15 208 791	26 288 498
Estonija	14	38	584		16 687	16 687				
Irska	33	42	1 707		78 859	43 474	35 385	5 697	7 820	13 517
Grčija	88	16	758		44 164	44 164				
Španija	514	43	1 108		816 544	693 266	123 278	19 848	27 244	47 092
Francija	1 993	47	1 539		4 806 634	2 938 147	1 868 487	300 826	412 936	713 762
Hrvaška	3 574	70	546		7 847 313	7 847 313				

² Direktiva o napotitvi delavcev določa, da kadar koli so delovni pogoji, ki veljajo za delavca v skladu s pravili države članice pošiljateljice, ugodnejši, kot bi izhajali iz uporabe pravil države članice gostiteljice, se namesto tega uporabljajo pravila države članice pošiljateljice. Minimalna plača v Sloveniji je višja od minimalne plače v Bolgariji, Češki republiki, Na Hrvaškem, na Cipru, v Latviji, Litvi, madžarski, Malti, na Poljskem, Portugalskem, v Romuniji in na Slovaškem. Zato delavci, napoteni v te države, prejema višjo slovensko (minimalno) plačo. Če ni minimalne plače, so bile upoštevane prve decile mesečne plače. Vir: Izračuni Frederic de Wispelaere (HIVA-KU Leuven) na podlagi podatkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Eurostat

Italija	2 422	72		1 611	9 364 421	5 469 845	3 894 576	627 027	860 701	1 487 728
Ciper	6	70		886	13 174	13 174				
Latvija	28	58	430		50 939	50 939				
Litva	13	14	607		5 709	5 709				
Luksemburg	542	57	2 142		2 205 821	969 042	1 236 780	199 121	273 328	472 450
Madžarska	270	39	452		330 291	330 291				
Malta	15	60	777		28 230	28 230				
Nizozemska	3 218	47	1 680		8 469 776	4 744 083	3 725 693	599 837	823 378	1 423 215
Avstrija	13 451	62		1 852	51 483 254	26 158 608	25 324 646	4 077 268	5 596 747	9 674 015
Poljska	353	30	583		332 173	332 173				
Portugalska	9	117	741		33 029	33 029				
Romunija	155	13	461		63 204	63 204				
Slovenija										
Slovaška	379	63	580		748 942	748 942				
Finska	238	71		2 381	1 341 138	530 034	811 104	130 588	179 254	309 842
Švedska	645	49		2 665	2 807 578	991 344	1 816 234	292 414	401 388	693 801
Združeno kraljestvo	361	32	1 583		609 680	362 348	247 332	39 820	54 660	94 481
Islandija	21	14		2 963	29 037	9 222	19 816	3 190	4 379	7 570
Liechtenstein										
Norveška	62	53		3 214	352 040	103 071	248 969	40 084	55 022	95 106

Švica	753	50		3 516	4 412 580	1 180 955	3 231 625	520 292	714 189	1 234 481
Skupno					311 969 959	184 002 858	127 967 102	20 602 703	28 280 729	48 883 433

*

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

S predlogom ZČmIS-1 se delno prenaša direktiva EU, in sicer direktiva 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa

Prilagojenost pravu Evropske unije

Predlog zakona izpolnjuje obveznost Republike Slovenije, da implementira določbe direktive 2020/1057, ki spreminjajo oziroma dopolnjujejo sistem napotitev delavcev na delo v okviru čezmejnega izvajanja ter da sprejme vse potrebno za pravilno in učinkovito izvajanje uredb Evropske unije v praksi.

Ne glede na to, da se uredbe Evropske unije v državah članicah uporabljajo neposredno, je za izvajanje 12. in 13. člena Uredbe (ES) št. 883/2004 potrebno dodatno določiti kriterije za preverjanje izpolnjevanja pogojev, ki jih predpisuje predmetni člen, kot tudi določiti pristojni organ, postopek, prenehanje in razveljavitve potrdila A1 ter določiti pravno sredstvo.

Pomemben vidik in cilj revizije evropske zakonodaje o napotjenih delavcih (direktiva 2020/1057), ki se prenaša s predlogom ZČmIS-1, je predvsem zagotoviti ravnotežje med svobodo izvajalcev pri zagotavljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, ustreznimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov.

Najpomembnejši elementi, ki jih uvaja Direktiva 2020/1057, so:

- izjema od splošnih pravil o napotitvi, ki veljajo za kabotažo in mednarodne prevoze, z izjemo tranzita, „dvostranskih prevozov“ (tako v blagovnem kot potniškem prometu) in dvostranskih prevozov z dvema dodatnima postankoma, povezanimi s prevozom — ta izjema je omejena na primere, ko med delodajalcem, ki pošilja voznika, in pogodbeno stranjo, ki deluje v državi gostiteljici EU, obstaja pogodba o storitvi;
- upravna pravila v zvezi z napotitvijo voznikov, nadzorom in izvrševanjem — prevozniki morajo uporabljati sistem IMI za pošiljanje izjav o napotitvi in vseh zahtevanih informacij;
- kazni v primeru kršitev;
- „pametno izvrševanje“, ki od držav EU zahteva, da nadzor nad pravili o napotitvi vključijo v splošno nadzorno strategijo pravila, ki zagotavljajo, da okrepitev pravil o napotitvi voznikov iz EU ne pomeni konkurenčne prednosti za izvajalce, ki nimajo dostopa do trga cestnega prometa v EU.

Direktivo (EU) 2020/1057 morajo države EU prenesti v nacionalno pravo do 2. februarja 2022.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

V nadaljevanju se s prikazom ureditve v pravnih sistemih nekaterih držav članic Evropske unije predstavlja, da predlog zakona ne odstopa od rešitev, ki jih predvidevajo posamezne članice Evropske unije, s katerimi je pravna ureditev v Republiki Sloveniji kljub posameznim razlikam primerljiva.

Republika Avstrija

1. 9. 2021 je začela veljati novela avstrijskega Zakona o preprečevanju socialnega in plačilnega dumpinga (LSD-BG), ki določa pogoje in pravice napotjenih delavcev v Avstrijo.

Zakon ne predvideva sprememb glede obveznosti do priglasitve delavcev na ZKO in obvezno dokumentacije za delavce. Tudi v bodoče bo treba delavce priglasiti in bodo morali imeti pri sebi vso zahtevano dokumentacijo.

V zvezi z obsegom veljavnosti zakon pojasnjuje, da v primeru dostave lastnega blaga in v primeru, ko dobavitelj blago sam dvigne, priglasitev ni potrebna. Za prevoznike zakon velja.

Glavne spremembe novele se nanašajo na:

- trajanje napotitve: v bodoče znaša trajanje napotitve maksimalno 12 mesecev (doslej 24 mesecev) in
- pravice delavcev v času napotitve (v zvezi s plačilom za delo): Napoteni delavci bodo imeli v bodoče pravico do plače v skladu z avstrijskimi delovnimi in socialnimi standardi, kar poleg sorazmernega dela 13. in 14. plače zajema tudi morebitne dodatke (npr. dodatek za montažo), če tako predvideva veljavna avstrijska kolektivna pogodba. Glede plačila prispevkov v avstrijski Sklad za dopuste in odpravnine gradbenih delavcev (BUAK) (za dopust) ni sprememb. Na ta način bo izračun plač za napotene delavce v skladu z avstrijskimi kolektivnimi pogodbami v prihodnje za podjetja še bolj zahteven.

Novela predvideva tudi spremembo v zvezi z globami, saj zakon ne predvideva več minimalne kazni na prekršek. Navedena sprememba je posledica odločbe Evropskega sodišča v zadevi Maksimović (C-64/17). Pri seštevanju upravnih kazni je bilo ukinjeno kumulativno načelo.

Proces prenosa direktive 2020/1057 še ni končan.

Uredba (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti je razdelana v Zakonu o preprečevanju plačilnega in socialnega dumpinga, z dne 13. junij 2016, kjer pa ni razlike za napotene delavce po 12. in 13. členu uredbe.

Republika Hrvaška

Republika Hrvaška je v zvezi s prenosom direktive 2020/1057 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012, pripravila spremembo zakona o delovnem času, obveznih dopustih mobilnih delavcev in zapisovalnih napravah v cestnem prometu. Predlog zakona predlaga opredelitev novih pojmov, predpis posebnih pravil o napotitvi voznikov, ureditev načina dvostranske izmenjave informacij preko informacijskega sistema za notranji trg (sistem IML), dodatno pa podrobneje in jasneje opredeljuje nekatere prekrške. Predlog zakona je bil sprejet na Vladi in posredovan v obravnavo v Sabor RH.

Proces prenosa direktive (EU) 2020/1057 še ni končan.

Hrvaška je uredbo (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, z imenovanjem pristojnih organov, »vnesla« v hrvaški zakonodajni sistem dne 1. 7. 2013 z Zakonom o provedbi uredbi Evropske unije o koordinaciji sistema socialne sigurnosti, NN 54/13.

Belgija

11. 7. 2022 so začele veljati spremembe zakonodaje o napotitvi voznikov v cestnem prometu. Besedilo delno prenaša Direktivo 2020/1057 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU o napotitvi voznikov v cestnem prometu ter o spremembi Direktive 2006/22/ES v zvezi s pravili nadzora in Uredbo (EU) št. 1024/2012. Direktiva 2020/1057 določa sektorska pravila za napotitev poklicnih voznikov v poklicni cestni promet in za učinkovito izvajanje teh pravil. Namen prenosa je ohraniti ravnovesje med svobodo gospodarskih subjektov pri opravljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, poštenimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov. Z določbami v prvem delu so izključili nekatere dejavnosti cestnega prometa, da bi razlikovali med različnimi vrstami prevoza glede na to, v kolikšni meri so povezani z ozemljem države članice gostiteljice. Drugi del se nanaša na omejitev upravnih zahtev in nadzornih ukrepov, ki se lahko naložijo tujim delodajalcem, ki napotijo svoje voznike v Belgijo.

Tretji del je namenjen preprečevanju morebitnih zlorab z vzpostavitvijo jasnih in natančnih sankcij.

Nemčija

Nemčija je 14.2.2022 sprejela Prečiščeno obvestilo o izvajanju predpisov prava Unije o minimalnih pogojih za izvajanje zahtev prava Unije na področju socialnih predpisov za dejavnosti v cestnem prometu za izvajanje Direktive 2006 /22 /ES Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih pogojih za izvajanje uredb (ES) št. 561/2006 in (EU) št. 165/2014 ter Direktive 2002 /15 /EG o socialnih predpisih za dejavnosti v cestnem prometu in razveljavitvi Direktive Sveta 88/599 /EGS v kontekstu 2. člena Direktive (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi posebnih pravil za Direktivo 96 /71 /ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektor cestnega prometa in spremembo Direktive 2006 / 22 /ES glede zahtev za uveljavitev in Uredbe (EU) št. o protiukrepih za preprečevanje in odkrivanje manipulacije tahografskih zapisov in spremembi Direktive 2006 /22 /ES Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih pogojih za izvajanje uredb (EGS) št. 3820/85 in (EGS) št. 3821 / 85/EGS Sveta o socialnih predpisih za dejavnosti motornega prometa in razveljavitvi Direktive Sveta 88/599/EGS ter izvajanju Direktive Komisije 2009/5 /ES o spremembi Priloge III Direktive 2006/22 /ES Evropskega Parlamenta in Sveta o minimalnih pogojih za izvajanje uredb (EGS) št. 3820/85 in (EGS) št. 3821/85 /EGS Sveta o socialnih predpisih za dejavnosti cestnega prometa.

Predmet urejanja je obseg nadzora, v okviru katerega se izvajajo redni cestni in obratovalni pregledi, določitev način izračuna najmanjšega števila dni vožnje, ki jih je potrebno preveriti, izvajanje kontrole na cesti, načrtovanje inšpekcijskih nadzorov, sistem ocenjevanja tveganj ter opredelitev pristojnosti zveznega ministrstva za digitalne zadeve in promet, posredovanje informacij drugim državam in Evropski komisiji, poročanje in statistika.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Glede na to, da zakon v pretežni meri obravnava materijo, ki je bila do sedaj v slovenskem pravnem redu le delno urejena, se določajo tudi novi pogoji in postopki za določeno kategorijo slovenskih poslovnih subjektov, ki opravljajo čezmejne storitve.

Predlog zakona določa pogoje in kriterije, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev za izdajo potrdil A1, kar posledično pomeni določeno dodatno administrativno breme za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Kot posledica dejstva, da gre za delno urejanje povsem nove materije, predlog ZČmIS-1 z vidika nadzora nad pravilnim izvajanjem določb nalaga dodatne naloge in s tem določeno dodatno administrativno breme tudi IRSD ter FURS, s prenosom določb direktive 2020/1057, ki se nanašajo na ureditev statusa napotenega voznika v mednarodnem prometu, pa predlog zakona nalaga dodatne naloge tudi ministrstvu, pristojnemu za delo, kot tudi IRSD, FURS ter Inšpektoratu Republike Slovenije za infrastrukturo.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel pomembnejših administrativnih posledic za stranke. Določeno novo administrativno breme za stranke sicer res predstavlja obveza glede prijave začetka izvajanja storitev na področju mednarodnih prevozov, vendar pa je v zvezi s tem potrebno izpostaviti, da z vidika systemskega urejanja tega področja na ravni EU nova administrativna obveza za naše prevoznike predstavlja le izenačitev z ostalimi slovenskimi poslovnimi subjekti, ki že opravljajo čezmejne storitve v okviru drugih registriranih dejavnosti. Tudi ti poslovni subjekti morajo opraviti to prijavo, vendar ne na podlagi slovenskih predpisov, ampak na podlagi nacionalnih predpisov tiste države EU, kjer se storitve dejansko opravljajo.

Predlog ZČmIS-1 predstavlja za stranke tudi določeno administrativno razbremenitev, saj določa elektronsko vlaganje vlog in drugih obvestil, povezanih s potrdili A1 (portal SPOT).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Nima posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem predloga zakona predvideva ukrep, ki bo vplival na povečanje stroškov poslovanja nekaterih slovenskih podjetij v drugih državah članica EU ter s tem vplival na stopnjo njihove konkurenčnosti. Ta ukrep se nanaša zgolj na tista podjetja, ki bodo potrdila A1 pridobivala na podlagi 12. člena Uredbe (ES) št. 883/2004.

Namreč predlog ZČmIS-1 predlaga črtanje drugega odstavka 144.člena ZPIZ-2, saj ta zakonska norma omogoča znižanje (davčne) osnove za plačilo prispevkov za napotene delavce na zakonski minimum, kar znižuje stroške dela delodajalcev, ki čezmejno izvajajo storitve z napotenimi delavci. Napoteni delavec je na tej podlagi upravičen do pravic iz socialne varnosti (pokojnine) v nižjem znesku v primerjavi z delavcem, ki prejema enako višino bruto plače v Republiki Sloveniji oziroma z napotnim delavcem, ki ga njegov delodajalec napoti na čezmejno izvajanje storitev npr. v okviru dejavnosti transporta in za ta namen pridobi potrdilo A1 na podlagi 13. člena uredbe (ES) 883/04. Različna obravnava, ki zagotavlja socialni minimum le za eno od kategorij napotnih delavcev, ni upravičena, saj obravnava napotene delavce selektivno, deležni so je le delavci, ki so napoteni na delo v tujino v okviru 12. člena Uredbe (ES) 883/04. Edini kriterij za razlikovanje med napotenimi in »ne-napotenimi« delavci, ki pa so drugače v povsem enakem delovnopravnem položaju, je lokacija dela (v Sloveniji ali v tujini).

Bo pa imel sprejem zakona posledice tudi na skupni obseg čezmejnega izvajanja storitev slovenskih podjetij, saj predlog ZČmIS-1 na novo določa nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za vse poslovne subjekte s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jih nekateri gospodarski subjekti, ki so do sedaj čezmejno izvajali storitve, ne izpolnjujejo (npr. davčni dolg, prehodno kršenje delovnopravne zakonodaje, neaktivnost poslovanja). Pri tem je potrebno opozoriti, da predpisani pogoji izhajajo iz evropskih predpisov in da se s predlogom ZČmIS-1 določajo le kriteriji za ugotavljanje izpolnjevanja teh pogojev.

Poleg pogojev, ki izhajajo iz evropskih predpisov, predlog zakona predvideva določene nacionalne pogoje, ki izhajajo iz javnega interesa Republike Slovenije. Glede na številne zlorabe v preteklosti, se z namenom zaščite pravic napotnih delavcev, kot posebej ranljive kategorije delavcev, predlagajo pogoji, ki od vseh slovenskih ponudnikov čezmejnih storitev zahtevajo aktivno poslovanje podjetja (preprečevanje delovanja t. i. slamnatih podjetij), spoštovanje delovnopravne zakonodaje, ki se nanaša na plačilo za delo, delovni čas, zaposlovanje na črno ter varnost in zdravja pri delu ter spoštovanje davčnih predpisov. Dodatno predlog ZČmIS-1 določa tudi pogoj brezpogojnega sodelovanja poslovnih subjektov pri izvajanju nadzora s strani Inšpektorata RS za delo. Posledično bo sprejem zakona pozitivno prispeval k pravičnejši konkurenci med vsemi slovenskimi ponudniki čezmejnih storitev.

Zakon pri izpolnjevanju pogojev čezmejnega izvajanja storitev upošteva specifičen položaj malih podjetij (podjetja, ki ne zaposlujejo več kot 4 oziroma več kot 10 oseb).

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona bo zagotovil večjo zaščito in enako obravnavo vseh napotnih delavcev v okviru zagotavljanja socialne varnosti.

V ta kontekst sodi tudi črtanje drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2 oziroma se na podlagi tega zagotavlja, da se osnova za izračun pokojnine za vse delavce, ne glede na to, kje opravljajo delo, določi glede na dejansko (bruto) prejeta plača.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Nima posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Nima posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Na E-demokraciji je bilo gradivo objavljeno od _____. Na podlagi objave gradiva na E-demokraciji niso bile prejete pripombe oziroma predlogi.

Mnenja, predloge in pripombe so podali:

- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Policija,
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- Finančna uprava Republike Slovenije,
- Združenje delodajalcev Slovenije,
- Gospodarska zbornica Slovenije,
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije,
- Štajerska gospodarska zbornica,
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
- Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Luka Mesec, minister,
- Dan Juvan, državni sekretar,
- Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje,
- Grega Malec, vodja Sektorja za delovne migracije

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV (ZČmIS-1)

I. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon določa pogoje, pod katerimi lahko pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, začasno izvajajo storitve v drugi državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica EU) ter pogoje, pod katerimi lahko pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU, začasno izvajajo storitve v Republiki Sloveniji.
- (2) Ta zakon določa tudi pogoje za čezmejno izvajanje storitev pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, če:
  1. delavec za enega delodajalca običajno opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU ali
  2. oseba običajno opravlja samozaposlitev v najmanj dveh državah članicah EU.
- (3) Ta zakon se ne uporablja za čezmejno izvajanje storitev podjetij trgovske mornarice, letalskega in kabinskega osebja, javnih uslužbencev in pogodbenih delavcev.
- (4) Tretje poglavje tega zakona se ne uporablja za tuje samozaposlene osebe oziroma tuje delodajalce, kateri na ozemlju Republike Slovenije opravljajo dvostranske in tranzitne prevoze v okviru mednarodnega cestnega prevoza potnikov in blaga (v nadaljevanju besedila: mednarodni prevoz).
- (5) Določbe tega zakona, ki se uporabljajo za čezmejno izvajanje storitev pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti v drugi državi članici EU kot je tista, v kateri imajo sedež, se uporabljajo tudi za čezmejno izvajanje storitev v države članice Evropskega združenja za prosto trgovino oziroma iz njih.
- (6) Za namen izvajanja Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (UL L št. 63 z dne 31.12.2020, str.14) se v okviru čezmejnega izvajanja storitev smiselno uporabljajo določbe tega zakona.

2. člen

(predpisi Evropske unije)

- (1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 18 z dne 21. 1. 1997, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo 2018/957/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16);
2. Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014, str. 11);
3. Direktiva 2018/957/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16) in
4. Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L št. 249 z dne 31. 7. 2020, str. 49).

(2) S tem zakonom se delno ureja izvajanje naslednjih uredb:

1. Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L št. 166 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL L št. 346 z dne 20. 12. 2013, str. 27; v nadaljnjem besedilu: Uredba 883/2004/ES);
2. Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L št. 284 z dne 30. 10. 2009, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1368/2014 z dne 17. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL L št. 366 z dne 20. 12. 2014, str. 15; v nadaljnjem besedilu Uredba 987/2009/ES);
3. Uredbe (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L št. 344 z dne 29. 12. 2010, str. 1);
4. Uredbe (ES) št. 1072/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev) (UL L 300 14.11.2009, str. 72);
5. Uredbe (ES) št. 1073/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do mednarodnega trga avtobusnih prevozov in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 (prenovitev)(UL L 300, 14.11.2009, str. 88) in

6. Uredba Komisije (EU) 2016/403 z dne 18. marca 2016 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s klasifikacijo hudih kršitev pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled, in spremembi Priloge III k Direktivi 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (OJ L 74, 19.3.2016, p. 8–27).

3. člen

(opredelitev pojmov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. čezmejno izvajanje storitve je opravljanje dejavnosti delodajalca ali tujega delodajalca z napotitvijo delavcev na delo oziroma opravljanje dejavnosti samozaposlene ali tuje samozaposlene osebe v drugih državah članicah EU, na podlagi ohranjene vključitve v ustrezna socialna zavarovanja v državi članici EU, kjer ima delodajalec oziroma tuji delodajalec ali samozaposlena oziroma tuja samozaposlena oseba sedež;
2. običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitve v najmanj dveh državah članicah EU pomeni opravljanje dela delavca oziroma dejavnosti samozaposlene osebe, v okviru katere se delo opravlja zaporedno ali v istem obdobju v najmanj dveh državah članicah EU;
3. delodajalec ali delodajalka (v nadaljnjem besedilu: delodajalec) je pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki zaposluje delavca ali delavko (v nadaljnjem besedilu: delavec) na podlagi pogodbe o zaposlitvi, pri čemer se za istega delodajalca šteje tudi univerzalni pravni naslednik delodajalca v primeru univerzalnega pravnega nasledstva, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe;
4. država napotitve je država članica EU, v kateri delodajalec oziroma tuji delodajalec ali samozaposlena oziroma tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev;
5. država zaposlitve je država članica EU, v kateri ima delodajalec oziroma tuji delodajalec sedež ter v kateri je napoteni delavec vključen v sistem socialnega zavarovanja;
6. povezani gospodarski družbi sta družbi, ki sta v večinski lasti iste gospodarske družbe oziroma gospodarski družbi, med katerima ima ena glede na drugo neposredno ali posredno večinski delež vpisanega kapitala, večino glasovalnih pravic ali lahko imenuje več kot polovico članov njenega upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa;
7. napoteni delavec ali napotena delavka (v nadaljnjem besedilu: napoteni delavec) je vsaka fizična oseba, ne glede na njeno državljanstvo, ki v okviru čezmejnega izvajanja storitev delodajalca oziroma tujega delodajalca, pri katerem je zaposlena, začasno ali običajno opravlja delo v drugih državah članicah EU;
8. naročnik storitve ali naročnica storitve (v nadaljnjem besedilu: naročnik storitve) je pravna ali fizična oseba, za katero delodajalec ali tuji delodajalec oziroma samozaposlena ali tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitve;
9. pogodba z naročnikom storitve je pisna pogodba med izvajalcem in naročnikom storitve ali katerikoli drug dogovor oziroma listina, kot to določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja;
10. potrdilo A1 je dokument, ki potrjuje, da se za napotenega delavca oziroma samozaposleno ali tujo samozaposleno osebo v času čezmejnega izvajanja storitve še naprej uporabljajo predpisi

o socialni varnosti države članice EU, v kateri ima delodajalec ali tuji delodajalec oziroma samozaposlena ali tuja samozaposlena oseba sedež;

11. samozaposlena oseba je fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji;
12. tuja samozaposlena oseba je fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU kot je Republika Slovenija;
13. tuji delodajalec ali tuja delodajalka (v nadaljnjem besedilu: tuji delodajalec) je pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU kot je Republika Slovenija, ki zaposluje delavca v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež;
14. kabotaža je vsak prevoz potnikov, kot je opredeljena v 7. točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1073/2009 ali blaga, kot je opredeljena v 6. točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1072/2009;
15. tranzitni prevoz je prevoz potnikov ali blaga prek ozemlja države članice EU, ki ne vključuje pobiranja ali odlaganja potnikov ter natovarjanja ali raztovarjanja blaga;
16. dvostranski prevoz je vsak prevoz potnikov ali blaga na podlagi prevozne pogodbe iz države članice EU, kjer ima prevoznik sedež v drugo državo članico EU ali iz druge države članice EU v državo članico EU, kjer ima prevoznik sedež;
17. kombiniran prevoz je prevoz, kot je opredeljen 1. točki prvega odstavka 2. člena Uredbe o kombiniranem prevozu (Uradni list RS, št. 4/01 in 49/13);
18. mednarodni prevoz je prevoz, kot je opredeljen v 2. točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1072/2009 in v 1. točki 2. člena (ES) št. 1073/2009.

II. poglavje

ČEZMEJNO IZVAJANJE STORITEV DELODAJALCEV IN SAMOZAPOSLENIH OSEB

4. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev delodajalcev)

- (1) Delodajalec lahko čezmejno izvaja storitev pod pogojem, da:
  1. opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji,
  2. ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na pravice delavca,
  3. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katero je delodajalec registriran v Republiki Sloveniji, razen v primeru napotitve delavca v povezano gospodarsko družbo in
  4. se storitev izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve, na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.
- (2) Pogoj iz 1. točke prejšnjega odstavka se šteje za izpolnjenega, če:

1. je delodajalec najmanj dva meseca vpisan v Poslovni register Slovenije,
  2. ima delodajalec odprt transakcijski račun v Republiki Sloveniji, ki je prijavljen v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, in ni blokiran,
  3. ima delodajalec, ki zaposluje od pet do deset delavcev, zaposlenega najmanj enega delavca, ki je na tej podlagi neprekinjeno vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezna socialna zavarovanja) v Republiki Sloveniji že najmanj šest mesecev oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje ali da ima delodajalec, ki zaposluje več kot deset delavcev, zaposlene najmanj tri delavce, ki so na tej podlagi neprekinjeno vključeni v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji že najmanj šest mesecev oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje in
- (3) Pogoj iz 2. točke prvega odstavka tega člena se šteje za izpolnjenega, če:
1. delodajalcu v zadnjih treh letih pristojni organ Republike Slovenije ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, zaposlovanjem na črno, ocenjevanjem tveganj, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja in uporabo varne delovne opreme, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek,
  2. delodajalcu v zadnjih treh letih pristojni organ Republike Slovenije ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek,
  3. je za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge za izdajo potrdila A1 oziroma za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja in nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje FURS, višjih od 50 EUR. Če delodajalčeva obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje tega pogoja ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev pred vložitvijo vloge ali za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, za katero je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja že nastala.
- (4) Za delodajalca s področja mednarodnega prevoza iz 1. točke tretjega odstavka tega člena se, v zvezi z ugotavljanjem kršitev glede delovnega časa, smiselno uporablja opredelitev hudih kršitev, kot so določene s Prilogo II Uredbe Komisije (EU) 2016/403 v povezavi s 3. točko Priloge I Uredbe Komisije (EU) 2016/403.
- (5) Uporabnik lahko čezmejno izvaja storitve tudi z delavci, ki so bili k njemu napoteni na podlagi dogovora z delodajalcem za zagotavljanje dela, pod pogojem, da je med delodajalcem za zagotavljanje dela in delavcem ves čas trajanja napotitve ohranjeno delovno razmerje. Pri tem se šteje, da je delavca na kraj opravljanja dela, kjer storitev izvaja uporabnik, napotil delodajalec za zagotavljanje dela.

5. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev samozaposlenih oseb)

- (1) Samozaposlena oseba lahko čezmejno izvaja storitev pod naslednjimi pogoji:
  1. samozaposlena oseba opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji,
  2. storitev se izvaja v okviru dejavnosti, za katero je samozaposlena oseba registrirana v Republiki Sloveniji in
  3. storitev se izvaja na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve.
- (2) Pogoj iz 1. točke prejšnjega odstavka se šteje za izpolnjenega, če:
  1. je samozaposlena oseba že najmanj dva meseca vpisana v Poslovni register Slovenije,
  2. ima samozaposlena oseba odprt transakcijski račun v Republiki Sloveniji, ki je prijavljen v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, in ni blokiran,
  3. je samozaposlena oseba že najmanj 60 dni vključena v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi samozaposlitve,
  4. samozaposlena oseba nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje FURS, višjih od 50 EUR.

6. člen

(obveznosti)

- (1) Pred začetkom izvajanja, vendar najkasneje na dan začetka opravljanja storitve, delodajalec oziroma samozaposlena oseba vloži vlogo za pridobitev potrdila A1.
- (2) Delodajalec čezmejne storitve izvaja ob upoštevanju določb zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini.
- (3) Delodajalec delavcu v času napotitve zagotavlja pravice v skladu z določbami zakona ali drugega predpisa ter kolektivne pogodbe ali drugih aktov s splošno veljavnostjo ali veljavnostjo na ravni dejavnosti, ki v državi napotitve urejajo delovni čas, odmore in počitke, nočno delo, minimalni letni dopust, plačilo za delo, varnost in zdravje pri delu, posebno varstvo delavcev, zagotavljanje enakopravnosti, pogoje nastanitve, če je zagotovljena s strani delodajalca, in povračilo stroškov v zvezi z delom in nastanitvijo, če je to za delavca ugodneje.
- (4) Po pridobitvi potrdila A1 je vlagatelj dolžan Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) obvestiti o vseh spremembah, ki se pojavijo med obdobjem napotitve, navedenem na izdanem potrdilu A1, še posebej pa, če napotitev ni bila izvedena ali je bila zaključena pred načrtovanim datumom, in sicer v roku petih dni od nastopa spremembe.
- (5) Vlagatelj lahko v obdobju šestih mesecev po poteku veljavnosti potrdila A1 ZZZS obvesti o tem, da je bil začetek napotitve kasnejši od datuma začetka veljavnosti izdanega potrdila A1, da je napotitev predčasno prenehala ali da do napotitve sploh ni prišlo. Na podlagi obvestila vlagatelja ZZZS ustrezno spremeni obdobja veljavnosti potrdila A1.
- (6) Ne glede na četrti ali prejšnji odstavek tega člena ZZZS spremeni obdobje veljavnosti potrdila A1 na podlagi obvestila vlagatelja, da so bila obdobja napotitve kasneje začeta, so predčasno prenehala ali da do napotitve sploh ni prišlo, če se dejansko stanje napotitev izkaže v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca v skladu z zakonom, ki ureja matično evidenco zavarovancev

in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vlagatelj lahko obvestilo poda v roku 2 let od datuma poteka veljavnosti potrdila A1.

- (7) Pravice delavca iz tretjega odstavka tega člena, zlasti pravice do dela prostih dni, praznikov, krajšega dopusta ali krajše odsotnosti z dela zaradičasne nezmožnosti za delo se ne štejejo za prekinitve čezmejnega opravljanja storitve oziroma za prekinitve napotitve delavca.
- (8) Napoteni delavci oziroma samozaposlene osebe, ki so državljani tretjih držav, lahko čezmejno opravljajo storitve v drugih državah članicah EU le na podlagi veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo ali dovoljenja za začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, izdanega skladno z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji oziroma imajo v Republiki Sloveniji pravico do prostega dostopa na trg dela skladno z zakonom, ki ureja zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev.

7. člen

(pristojni organ za izdajo, razveljavitev ali odpravo potrdila A1)

Pristojni nosilec za izdajo, razveljavitev in odpravo potrdila A1 v Republiki Sloveniji je ZZS, ki v ta namen opravlja naslednje naloge:

1. izdaja, razveljavlja in odpravlja potrdila A1,
2. nudi administrativno pomoč pristojnim nosilcem v drugih državah članicah EU ter z njimi sodeluje s ciljem izvajanja 12. člena, točke (a) in prve alineje točke (b) prvega ter drugega odstavka 13. člena Uredbe 883/2004/ES,
3. izvaja dogovore, ki jih je sklenilo ministrstvo, pristojno za delo, s pristojnim organom v drugi državi članici EU na podlagi določbe 16. člena Uredbe 883/2004/ES.

8. člen

(pogoji za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU)

- (1) ZZS vlagatelju iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, s sedežem v Republiki Sloveniji, izda potrdilo A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici, če:
  1. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, nima že veljavnega potrdila A1, ki se delno ali v celoti prekriva z obdobjem na vlogi za potrdilo A1;
  2. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, običajno ne opravlja dela v državi napotitve,
  3. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da v primeru, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve na podlagi 12. člena Uredbe št. 883/2004/ES, prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena Uredbe št. 987/2009/ES ali 4. točke Sklepa A2 Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti o razlagi 12. člena Uredbe št. 883/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene osebe, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države;
  4. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da običajno opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji;

5. v času odločanja o vlogi izpolnjuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev, določene v 1. in 2. točki prvega odstavka 4. člena oziroma v 1. točki prvega odstavka 5. člena tega zakona in
  6. mu v zadnjih dvanajstih mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljeno na podlagi prve, druge, tretje in četrte točke drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi 3. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.
- (2) Pogoj iz 2. točke prejšnjega odstavka se v primeru čezmejnega opravljanja storitev delodajalca šteje za izpolnjen, če je delavec, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v Republiki Sloveniji najmanj 30 dni pred napotitvijo neprekinjeno vključen v obvezna socialna zavarovanja na podlagi zaposlitve za polni delovni čas ali v ustrezna socialna zavarovanja na drugi zakonski podlagi.
  - (3) Pogoj zaposlitve za polni delovni čas iz prejšnjega odstavka se ne uporablja za delavca, vključenega v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi zaposlitve za krajši delovni čas od polnega, če ima pravico do dela s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali starševskem varstvu oziroma če je pri delodajalcu, ki ga namerava napotiti, zaposlen za krajši delovni čas od polnega že najmanj šest mesecev.
  - (4) Pogoj iz 2. točke prvega odstavka tega člena se v primeru čezmejnega opravljanja storitev samozaposlene osebe šteje za izpolnjen, če je samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji najmanj 60 dni pred napotitvijo neprekinjeno vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi samozaposlitve.

9. člen

(pogoji za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU)

- (1) ZZSZ vlagatelju iz drugega odstavka 1. člena tega zakona, ki običajno opravlja dejavnost v najmanj dveh državah članicah, izda potrdilo A1, če:
  1. ima oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji oziroma ima urejeno zakonito prebivanje v Republiki Sloveniji v skladu z osmim odstavkom 6. člena tega zakona, če gre za državljana tretje države;
  2. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, nima že veljavnega potrdila A1, ki se delno ali v celoti prekriva z obdobjem na vlogi za potrdilo A1;
  3. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da bo oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v obdobju, za katerega se potrdilo A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitev predvidoma običajno opravljala v najmanj dveh državah članicah EU,
  4. v času odločanja o vlogi izpolnjuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev, določene v 1. in 2. točki prvega odstavka 4. člena oziroma 1. točki prvega odstavka 5. člena tega zakona in
  5. mu v zadnjih dvanajstih mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljeno na podlagi prve, druge, tretje in četrte točke drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi 3. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.
- (2) Običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitve v najmanj dveh državah članicah EU pomeni, da bo oseba, za katero je bilo izdano potrdilo A1, svoje delo ali samozaposlitev v naslednjih 12 koledarskih mesecih opravljala v najmanj dveh državah članicah EU.

10. člen

(postopek izdaje potrdila A1)

- (1) Vlagatelj prek državnega portala za podporo poslovnim subjektom (v nadaljnjem besedilu: sistem SPOT) vloži vlogo za izdajo potrdila A1, največ 30 dni pred predvidenim začetkom čezmejnega izvajanja storitve. Vlagatelj preko SPOT vlaga tudi druga obvestila, v skladu z določbami tega zakona, razen obvestila na podlagi šestega odstavka 6. člena tega zakona.
- (2) Vloga za izdajo potrdila A1 poleg drugih vsebuje obvezne podatke o:
  1. osebnem imenu, priimku ob rojstvu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki, državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
  2. naslovu stalnega ali začasnega prebivališča,
  3. datumu začetka in datumu konca obdobja napotitve delavca oziroma čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
  4. delih in nalogah, ki jih bo napoteni delavec oziroma samozaposlena oseba opravljala v okviru čezmejnega izvajanja storitev,
  5. vrsti storitve in dejavnosti,
  6. naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova, kraju izvajanja storitve,
  7. nazivu oziroma osebnem imenu, sedežu oziroma naslovu vlagatelja ter njegove kontaktne podatke,
  8. nazivu oziroma osebnem imenu in naslovu naročnika storitve;
  9. državi oziroma državah članicah, kjer se bo čezmejno izvajala storitev;
  10. državi zaposlitve;
  11. nazivu delovnega mesta in poklicu.
- (3) Vlogi za izdajo potrdila A1 iz drugega odstavka tega člena delodajalec priloži kopijo pogodbe o zaposlitvi, z morebitnimi aneksi, sklenjeno z delavcem, ki ga namerava napotiti, v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini.
- (4) Vloga za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici mora poleg podatkov iz drugega odstavka tega člena vsebovati izjavo vlagatelja iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, izjavo vlagatelja o tem, da je seznanjen, da v primerih iz sedmega odstavka 6. člena tega zakona, ne gre za prekinitve čezmejnega opravljanja storitve oziroma prekinitve napotitve delavca in izjavo vlagatelja, da bo čezmejne storitve izvajal na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom ali akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.
- (5) Vloga za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU mora poleg podatkov iz 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8. in 9. točke drugega odstavka tega člena vsebovati izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona in izjavo vlagatelja, da bo čezmejne storitve izvajal na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom ali akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.

- (6) Če so pogoji za izdajo potrdila A1 izpolnjeni, ga ZZSZ izda v obliki samostojne listine v petih delovnih dneh od prejema popolne vloge, in sicer za obdobje, kot izhaja iz vloge za izdajo potrdila A1. V primeru iz prejšnjega člena tega zakona se potrdilo A1 izda največ za eno leto.
- (7) Minister, pristojen za delo, skupaj z ministrom, pristojnim za zdravje, s podzakonskim aktom predpiše obrazec vloge za izdajo potrdila A1, povračilo stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter postopek čezmejnega povračila prispevkov v primeru odprave potrdila A1.

11. člen

(dvom o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1)

- (1) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU ZZSZ prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma oziroma IRSD podvomi, da delodajalec čezmejno storitev izvaja v skladu z izjavo iz 3. ali 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav, pri čemer upošteva zlasti, ali:
  1. ima delodajalec v Republiki Sloveniji primerne poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se storitev izvaja,
  2. ima delodajalec zaposleno administrativno osebje, ki opravlja delo na sedežu oziroma poslovnih prostorih delodajalca oziroma samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji,
  3. delodajalec oglašuje predmetno dejavnost v Republiki Sloveniji,
  4. v zadnjih šestih mesecih ni prišlo do spremembe dejavnosti delodajalca ali do spremembe v ustrezen register vpisanih ustanoviteljev oziroma zastopnikov,
  5. ima delodajalec z naročnikom sklenjeno pogodbo o izvajanju storitev in
  6. ali ima delodajalec ustrezen akt o napotitvi v povezavo gospodarsko družbo.
- (2) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU ZZSZ prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma oziroma Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) podvomi, da samozaposlena oseba čezmejno storitev izvaja v skladu z izjavo iz 3. ali 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, FURS izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav, pri čemer smiselno upošteva zlasti kriterije iz prejšnjega odstavka tega člena.
- (3) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v najmanj dveh državah članicah EU ZZSZ prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma oziroma IRSD podvomi, da zaposlena oseba, v obdobju veljavnosti potrdila A1, dejansko običajno opravljala delo v skladu z izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podane izjave, pri čemer upošteva zlasti:
  1. ali ima delodajalec z naročnikom sklenjeno pogodbo o izvajanju storitev,
  2. ali ima delodajalec ustrezen akt o napotitvi v povezavo gospodarsko družbo in
  3. delovnopravno dokumentacijo v povezavi z izpolnjevanjem delovnih obveznosti delavca, delovnim časom, plačilom za delo ter povračili stroškov v zvezi z delom.

- (4) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v najmanj dveh državah članicah EU ZZZS prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma oziroma FURS podvomi, da je samozaposlena oseba, v obdobju veljavnosti potrdila A1, dejansko običajno opravljala dejavnost v skladu z izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, FURS izvede postopek ugotavljanja resničnosti podane izjave, pri čemer upošteva zlasti:
1. obseg poslovanja v državah članicah EU;
  2. število opravljenih storitev v državah članicah EU;
  3. prihodke od opravljanja dejavnosti v državah članicah EU;
  4. ali ima samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji primerne poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se storitev izvaja, oziroma svojo dejavnost oglašuje v Republiki Sloveniji,
  5. število opravljenih delovnih ur v državah članicah EU in
  6. ali ima samozaposlena oseba z naročnikom sklenjeno pogodbo o izvajanju storitev.
- (5) Prijavo suma o neustreznosti čezmejnega poslovanja delodajalca, lahko IRSD sporoči tudi napoteni delavec.
- (6) Za namen izvajanja tretjega in četrtega odstavka tega člena dejansko običajno opravljanje dejavnosti v najmanj dveh državah članicah EU pomeni, da je oseba, za katero je bila izdano potrdilo A1, najmanj trikrat v zadnjih 12 mesecih opravljala delo oziroma samozaposlitev v drugih državah članicah EU, kot je to država zaposlitve, pri čemer nobena od drugih držav članic EU ne sme biti država stalnega prebivališča te osebe oziroma da vlagatelj na podlagi poslovne in delovnopravne dokumentacije dokaže obstoj tega vzorca v prihodnje.
- (7) O ugotovitvah v postopku iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, IRSD oziroma FURS obvesti ZZZS.

12. člen

(prenehanje veljavnosti, odprava in razveljavitev potrdila A1)

- (1) Potrdilo A1 preneha veljati:
1. s potekom obdobja napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve, za katerega je bil izdan ali
  2. z razveljavitvijo.
- (2) ZZZS potrdilo A1 odpravi na podlagi:
1. ugotovitve tujega pristojnega organa, da se storitev ne izvaja v skladu s podatki na potrdilu A1;
  2. obvestila IRSD ali FURS iz šestega odstavka prejšnjega člena tega zakona, da se storitev izvaja ali se je izvajala v nasprotju s podanimi izjavami iz prvega odstavka 8. člena ali prvega odstavka 9. člena tega zakona;
  3. ugotovitve tujega pristojnega organa, da delodajalec izvaja storitev kljub neizpolnjenemu pogoju iz 4. točke prvega odstavka 4. člena tega zakona;

4. ugotovitve tujega pristojnega organa, da samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev brez sklenjene pogodbe z naročnikom storitve;
  5. obvestila vlagatelja oziroma ugotovitve pristojnega nadzornega organa, da napotitev sploh ni bila izvedena.
- (3) ZZZS potrdilo A1 razveljavi na podlagi:
1. ugotovitve, da delodajalec ni predložil obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za svoje delavce oziroma ima neporavnane zapadle obveznosti iz naslova izplačanih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer z dnem izdaje odločbe FURS;
  2. obvestila IRSD, da je bila v postopku iz prvega in tretjega odstavka 11. člena oziroma iz četrtega odstavka 21. člena tega zakona delodajalcu v zadnjih treh letih pravomočno izrečena globa zaradi prekrška po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor in sicer z dnem izdaje odločbe IRSD;
  3. ugotovitve, da je bil napoteni delavec oziroma samozaposlena oseba objavljena iz obveznega socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji, in sicer z dnem objave;
  4. obvestila vlagatelja, da je napotitev oziroma čezmejno izvajanje storitve predčasno prenehalo, in sicer z dnem prenehanja napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve;
  5. ugotovitve ZZZS oziroma obvestila vlagatelja, da je delovno razmerje oziroma samozaposlitev prenehala, in sicer z dnem prenehanja delovnega razmerja oziroma samozaposlitve.
- (4) Za namen iz prve točke tretjega odstavka tega člena ZZZS mesečno preverja, ali je delodajalec, ki razpolaga z veljavnim potrdilom A1 za napotenega delavca, predložil obračun davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za svoje delavce oziroma ali ima neporavnane zapadle obveznosti iz naslova izplačanih dohodkov iz delovnega razmerja, na 25. dan v preteklem mesecu višje od 10 EUR.
- (5) V primerih iz drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena, ZZZS o navedenem obvesti pristojni organ države članice EU, v kateri se storitev izvaja oziroma se je izvajala.

13. člen

(Komisija za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitev potrdil A1)

- (1) V postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 lahko ZZZS v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS iz šestega odstavka 11. člena tega zakona, potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno s 4. točko prvega odstavka 4. člena tega zakona ali 3. točko prvega odstavka 5. člena tega zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitev ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.
- (2) Postopek iz prejšnjega odstavka lahko v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1, z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.
- (3) Mnenje komisije iz prvega ali drugega odstavka tega člena je dokončno in zoper njega ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZZS vezan na mnenje komisije iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

- (4) Komisija iz prvega in drugega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov:
1. dva člana, predstavnika ministrstva, pristojnega za delo,
  2. enega člana, predstavnika ZZZS,
  3. enega člana, predstavnika Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ),
  4. enega člana, predstavnika FURS,
  5. enega člana, predstavnika IRSI in
  6. enega člana, predstavnika IRSD.
- (5) Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše postopek za imenovanje ter način dela komisije iz prvega in drugega odstavka tega člena.

14. člen

(uporaba Zakona o splošnem upravnem postopku ter pravno varstvo)

- (1) Razen v primerih iz prve, tretje, četrte in pete točke drugega odstavka in tretjega odstavka 12. člena tega zakona, se potrdilo A1 zavrne, odpravi ali razveljavi skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek.
- (2) Če pogoji za izdajo potrdila A1 niso izpolnjeni, ZZZS vlogo za izdajo potrdila A1 z odločbo zavrne.
- (3) Zoper izdane odločbe in sklepe ZZZS po tem zakonu ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

III. poglavje

ČEZMEJNO IZVAJANJE STORITEV TUJIH DELODAJALCEV IN TUJIH SAMOZAPOSLENIH OSEB V REPUBLIKI SLOVENIJI

15. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev)

- (1) Tuji delodajalec lahko čezmejno izvaja storitev v Republiki Sloveniji pod pogojem, da:
  1. razpolaga z veljavnim potrdilom A1 za napotenega delavca, ki ustreza opredelitvi čezmejnega izvajanja storitve,
  2. ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na pravice napotениh delavcev ali IRSD v zadnjih treh letih ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore ali onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek;

3. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katere je tuji delodajalec registriran v državi zaposlitve, razen v primeru napotitve delavca v povezano gospodarsko družbo in
  4. se storitev izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve oziroma v primeru mednarodnega transporta na podlagi dokumentacije iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona, na podlagi akta o napotitvi oziroma primerljivega akta v povezano gospodarsko družbo ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.
- (2) Pogoj iz 2. točke prejšnjega odstavka tega člena se šteje za izpolnjenega, če tujemu delodajalcu v zadnjih treh letih IRSD ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi z zagotavljanjem pravic napotenim delavcem, ki začasno opravljajo delo v Republiki Sloveniji, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek.
- (3) Uporabnik lahko čezmejno izvaja storitve tudi z delavci, ki so bili k njemu napoteni na podlagi dogovora z delodajalcem za zagotavljanje dela, pod pogojem, da je med delodajalcem za zagotavljanje dela in delavcem ves čas trajanja napotitve ohranjeno delovno razmerje. Pri tem se šteje, da je delavca na kraj opravljanja dela, kjer storitev izvaja uporabnik, napotil delodajalec za zagotavljanje dela.
- (4) Naročnik storitve na področju mednarodnega transporta mora pred začetkom izvajanja čezmejne storitve pri tujem ponudniku storitve oziroma tujemu prevozniku preveriti oziroma pridobiti dokumentacijo iz 1. in 2. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.

16. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih samozaposlenih oseb)

Tuja samozaposlena oseba lahko čezmejno izvaja storitev v Republiki Sloveniji pod naslednjimi pogoji:

1. razpolaga z veljavnim potrdilom A1, ki ustreza opredelitvi čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
2. storitev se izvaja v okviru dejavnosti, za katere je samozaposlena oseba registrirana v državi, v kateri ima sedež in
3. storitev se izvaja na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve oziroma v primeru mednarodnega transporta na podlagi dokumentacije iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.

17. člen

(obveznosti tujega delodajalca in napotenega delavca oziroma voznika)

- (1) Tuji delodajalec, razen tistega, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve opravi prijavo pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: Zavod), ki vključuje podatke o:
1. nazivu in sedežu tujega delodajalca,
  2. osebnem imenu, datumu rojstva in državljanstvu napotenega delavca ter naslovu začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji,

3. osebnem imenu in datumu rojstva osebe, ki je s strani tujega delodajalca pooblaščen za stike z nadzornimi organi, vključno s pošiljanjem in prejetjem dokumentov in obvestil ter vročanjem, v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek,
  4. vrsti storitve,
  5. nazivu delovnega mesta napotnega delavca,
  6. predvidenemu datumu začetka in konca izvajanja storitve – obdobje napotitve,
  7. naslovu oziroma – če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – o GPS koordinatah lokacije.
- (2) O opravljeni prijavi iz prejšnjega odstavka Zavod tujemu delodajalcu izda potrdilo.
- (3) Tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnih prevozov, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitev poda ali ustrezno posodobi izjavo o napotitvi (v nadaljnjem besedilu: izjava), ki poleg podatkov iz prve, tretje, četrte in šeste točke prvega odstavka tega člena vključuje tudi podatke o:
1. številki licence Skupnosti za opravljanje prevozov;
  2. osebnem imenu, datumu rojstva, državljanstvu, naslovu stalnega prebivališča ter številki voznškega dovoljenja napotnega voznika;
  3. datumu sklenitve pogodbe o zaposlitvi z napotenim voznikom;
  4. registrski oznaki motornega vozila.
- (4) Tuji delodajalec iz prejšnjega odstavka izjavo poda z uporabo večjezičnega standardnega obrazca na javnem vmesniku, povezanem z informacijskim sistemom za notranji trg, ter jo zagotovi napotenemu vozniku.
- (5) Če v obdobju napotitve iz prvega odstavka tega člena nastopijo okoliščine, zaradi katerih čezmejne storitve ni bilo mogoče izvesti v 12 mesecih, tuji delodajalec izvajanje storitev podaljša na 18 mesecev, in sicer pod pogojem, da opravi prijavo z obrazloženim obvestilom pri Zavodu.
- (6) V primeru, da je bil v obdobju napotitve iz prvega odstavka tega člena, napoteni delavec nadomeščen z drugim napotenim delavcem, se v obdobje napotitve iz prejšnjega odstavka všteta čas dela obeh napotenih delavcev, ob upoštevanju vrste storitve, ki se zagotavlja, narave dela, ki ga opravljata napotena delavca in naziva delovnega mesta.
- (7) Obdobje napotitve v okviru mednarodnega prevoza se konča, ko napoteni voznik zapusti državo napotitve. To obdobje napotitve se ne seštevata s prejšnjimi obdobji napotitve v okviru istovrstnih storitev mednarodnega prevoza, ki jih opravi isti ali drugi napoteni voznik, ki ga je nadomestil.
- (8) Tuji delodajalec zagotovi, da se v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja storitve hranijo in na zahtevo nadzornega organa dajo na razpolago kopijo pogodbe med naročnikom storitve in tujim delodajalcem oziroma primerljivi akt v primeru napotitve v povezavo gospodarsko družbo, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitev, ter delovnopravno dokumentacijo, katere prevode v slovenski jezik mora na zahtevo nadzornega organa zagotoviti tuj delodajalec, in sicer:
1. izvodi pogodb o zaposlitvi,

2. izvodi plačilnih list,
  3. evidenca o izrabi delovnega časa,
  4. dokazila o izplačanih plačah ali izvodi enakovrednih dokumentov za vse napotene delavce in
  5. veljavno potrdilo A1.
- (9) V okviru čezmejnega izvajanja storitev na področju mednarodnega prevoza tuji delodajalec zagotovi, da v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji napoteni voznik hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago:
1. izvod izjave iz četrtega odstavka tega člena,
  2. elektronski tovorni list (e-CRM) oziroma druga ustrezna dokazila o prevozih, ki vsebujejo podatke iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 1072/2009/ES,
  3. tahografske zapise ter oznake držav članic EU, v katerih je napoteni voznik opravljal storitev mednarodnega prevoza ali kabotaže.
- (10) Nadzorni organ lahko od tujega delodajalca zahteva dokumentacijo iz osmega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve.
- (11) IRSD, FURS in IRSI lahko od tujega delodajalca na področju mednarodnega prevoza zahtevajo delovnopravno dokumentacijo iz osmega odstavka ter dokumentacijo iz 2. in 3. točke devetega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve. Če tuj delodajalec zahtevane dokumentacije ne predloži v roku osmih tednov od datuma zahtevka, nadzorni organ v skladu s petim odstavkom 21. člena tega zakona za dokumentacijo zaprosi pristojne organe države zaposlitve.
- (12) Tuji delodajalec, v času veljavnosti prijave izvajanja storitve iz tega člena, napotenemu delavcu, ki v Republiki Sloveniji opravlja delo v okviru čezmejnega izvajanja storitev, zagotovi pravice v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na položaj delavcev, napotениh na delo v Republiko Slovenijo. Po preteku tega obdobja je tuji delodajalec delavcu dolžan zagotoviti vse pravice po predpisih Republike Slovenije, ki urejajo delovna razmerja, in po določbah kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti, če je to za delavca ugodneje.
- (13) Napoten delavec oziroma voznik v okviru čezmejnega izvajanja storitve tujega delodajalca v Republiki Sloveniji opravlja delo na podlagi urejenega prebivanja v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

18. člen

(obveznosti tuje samozaposlene osebe)

- (1) Tuja samozaposlena oseba, razen tiste, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji opravi prijavo pri Zavodu, ki vključuje podatke o:
1. nazivu in sedežu tuje samozaposlene osebe,
  2. naslovu začasnega prebivališča tuje samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji,
  3. vrsti storitve,

4. predvidenem datumu začetka in konca izvajanja storitve,
  5. naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – GPS koordinatah lokacije.
- (2) O opravljeni prijavi iz prejšnjega odstavka Zavod tuji samozaposleni osebi izda potrdilo.
  - (3) Tuja samozaposlena oseba, ki storitve opravlja na področju mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitev poda ali ustrezno posodobi izjavo, ki poleg podatkov iz prve, tretje in četrte točke prvega odstavka tega člena vključuje tudi podatke o:
    1. številki licence Skupnost za opravljanje prevozov,
    2. registrski oznaki motornega vozila.
  - (4) Tuja samozaposlena oseba iz prejšnjega odstavka izjavo poda pri Zavodu. O opravljeni prijavi Zavod tuji samozaposleni osebi izda potrdilo.
  - (5) Tuja samozaposlena oseba zagotovi, da se v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja storitve hranijo in na zahtevo nadzornega organa dajo na razpolago kopijo pogodbe med naročnikom storitve in samozaposleno osebo, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitve ter veljavno potrdilo A1. Tuja samozaposlena oseba na zahtevo nadzornega organa zagotovi prevode opredeljenih dokumentov v slovenski jezik.
  - (6) Tuja samozaposlena oseba, ki opravlja čezmejne storitve na področju mednarodnega prevoza, zagotovi, da v času izvajanja storitve v Republiki Sloveniji hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago veljavno potrdilo A1, dokumentacijo iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona ter kopijo prijave začetka izvajanja storitev iz tretjega odstavka tega člena.
  - (7) Nadzorni organ lahko od tuje samozaposlene osebe zahteva dokumentacijo iz petega oziroma šestega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve. Če tuja samozaposlena oseba zahtevane dokumentacije ne predloži v roku osmih tednov od datuma zahtevka, nadzorni organ v skladu s šestim odstavkom 21. člena tega zakona, za dokumentacijo zaprosi pristojne organe države zaposlitve.
  - (8) Tuja samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji opravlja delo v okviru čezmejnega izvajanja storitve na podlagi urejenega prebivanja v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

19. člen

(subsidiarna odgovornost)

- (1) Če tuji delodajalec, ki je podizvajalec in v Republiki Sloveniji čezmejno izvaja storitev v okviru gradbene dejavnosti, napotenemu delavcu za delo, opravljeno v okviru čezmejnega izvajanja storitve, ne zagotovi plače v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, je za izpolnitev te obveznosti subsidiarno odgovoren pogodbenik s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, katerega neposredni podizvajalec je tuji delodajalec.
- (2) Za podizvajalca iz prvega odstavka tega člena se šteje pravni subjekt, ki mu je bil s pogodbo v izvajanje oddan del storitve ali celotna storitev, za izvedbo katere je glavni izvajalec sklenil pogodbo z naročnikom storitve.

- (3) Če tuji delodajalec, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, napotenemu delavcu za delo, opravljeno v okviru čezmejnega izvajanja storitve, ne zagotovi plače in drugih prejemkov iz delovnega razmerja v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, je za izpolnitev te obveznosti za obdobje, v katerem je delavec pri njem opravljal delo, subsidiarno odgovoren uporabnik.

IV. poglavje

SODELOVANJE MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EU NA PODROČJU ČEZMEJNEGA IZVAJANJA STORITEV Z NAPOTITVIJO DELAVCEV

20. člen

(mednarodno upravno sodelovanje med državami članicami)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, ZZZS, IRSD, Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: IRSI) in FURS so pristojni za sodelovanje z organi drugih držav članic EU na področju napotitev delavcev oziroma samozaposlenih oseb v okviru čezmejnega izvajanja storitev.
- (2) Sodelovanje med državami članicami EU v okviru tega poglavja vključuje izmenjavo informacij med pristojnimi organi držav članic EU, sodelovanje pri izvrševanju kazni, ki zajema vročanje dokumentov ter sodelovanje pri izterjavi kazni, ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev naložijo pristojni organi ali potrdijo upravni ali pravosodni organi.
- (3) Sodelovanje med državami članicami EU v okviru tega poglavja poteka preko Informacijskega sistema za notranji trg (v nadaljnjem besedilu: IMI sistem) in se izvaja brezplačno.

21. člen

(sodelovanje na področju izmenjave informacij)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi prošenj pristojnih organov drugih držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z delovnopravnimi pogoji, ki so jih tuji delodajalci dolžni zagotoviti delavcem, napotenim na ozemlje Republike Slovenije ter druge informacije v zvezi s predpisi Republike Slovenije, ki se nanašajo na napotitev delavcev v okviru čezmejnega izvajanja storitev.
- (2) ZZZS na podlagi prošenj pristojnih organov drugih držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z vključitvijo napotenih delavcev delodajalca v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji.
- (3) FURS na podlagi prošenj pristojnih organov drugih držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti delodajalca oziroma samozaposlene osebe, ki čezmejno izvajata storitve. V teh primerih sme FURS pristojnim organom drugih držav članic EU razkriti podatke, ki so davčna tajnost.
- (4) IRSD, FURS in IRSI na podlagi prošenj pristojnih organov drugih držav članic EU izvajajo inšpekcijske nadzore in druge ukrepe po tem zakonu, kar vključuje tudi pridobivanje informacij s strani delodajalcev oziroma samozaposlenih oseb potrebnih za izvajanje učinkovitega nadzora s strani pristojnih organov v državi napotitve.

- (5) Za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tujega delodajalca z določbami 15. člena tega zakona, IRSD po potrebi naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ države zaposlitve.
- (6) Za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tuje samozaposlene osebe z določbo 16. člena tega zakona, FURS po potrebi naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ države, kjer ima samozaposlena oseba sedež.
- (7) Ministrstvo, pristojno za delo, ZZSZ, IRSD, IRSI in FURS informacije, za katere zaprosijo pristojni organi drugih držav članic EU ali Evropska komisija, posredujejo najkasneje v 25 delovnih dneh od prejema prošnje.
- (8) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pristojni organi v nujnih primerih informacije zagotovijo v dveh delovnih dneh od prejema prošnje, če se prošnja nanaša na podatke o sedežu delodajalca in njegovi registrirani glavni in stranskih dejavnostih ter je nujnost utemeljena ter izkazana v prošnji.
- (9) Če pri obravnavi prošenj pristojnih organov drugih držav članic EU pride do težav, pristojni organi v najkrajšem možnem času o tem obvestijo organ, ki je prošnjo poslal.

22. člen

(sodelovanje pri izvrševanju sankcij)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, je pristojni organ za sodelovanje z drugimi državami članicami EU na področju izvrševanja sankcij (glob, taks, dodatnih dajatev in drugo), ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev oziroma samozaposlenih oseb naložijo pristojni organi ali potrdijo upravni ali pravosodni organi, kar vključuje sodelovanje pri vročanju izdanih prekrškovnih aktov ter sodelovanje pri izterjavi sankcij.
- (2) Izvrševanje sankcij iz prejšnjega odstavka vključuje pomoč pri:
  1. vročanju prekrškovnih aktov, ki nalagajo sankcije delodajalcem, če je bila odločba izdana s strani pristojnih organov države napotitve, vendar je ni bilo mogoče vročiti v skladu s predpisi države napotitve;
  2. izterjavi sankcij na podlagi pravnomočnih odločb, ki nalagajo sankcije, izdanih s strani pristojnih organov države napotitve, če sankcije ni bilo mogoče izterjati v skladu s predpisi države napotitve.
- (3) Prošnja za pomoč iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o imenu in naslovu kršitelja, povzetek dejstev in okoliščin kršitve, vrsti kršitve in relevantna pravila v zvezi s tem, dokument za izvršitev in vse druge pomembne povezane informacije, dokumente ter kontaktne podatke organa, ki vodil postopek o prekršku in organa, pristojnega za dodatne informacije v zvezi s sankcijo, če gre za drug organ kot je organ, ki je vodil postopek.
- (4) Prošnja za pomoč, ki se nanaša na vročitev, mora poleg navedenega v prejšnjem odstavku vsebovati tudi podatek o namenu vročitve in obdobju, v katerem naj se vročitev opravi.
- (5) Prošnja za pomoč, ki se nanaša na izterjavo, mora poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena vsebovati tudi datum izvršljivosti in druge datume, pomembne za postopek izterjave, vključno s tem, ali je bila oziroma kako je bila odločba oziroma sodba vročena, opis vrste in zneska sankcije, potrditev organa, ki je zaprosil za pomoč, da so zoper sankcijo izčrpana redna pravna sredstva ter terjatev, na katero se prošnja nanaša.

- (6) Ministrstvo, pristojno za delo, lahko zavrne izvršitev prošnje za vročitev oziroma izterjavo, če je prošnja nepopolna ali, če:
1. vročitve oziroma izterjave zaradi dejanskih okoliščin ali zakonskih ovir ni mogoče opraviti;
  2. skupna denarna sankcija ne presega višine zneska, ki je na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, določen kot najvišji dovoljen skupni dolg posameznega dolžnika do istega uporabnika proračuna, ki se v poslovnih knjigah razknjiži, ali
  3. zoper odločitev o prekršku ni zagotovljeno pravno varstvo.
- (7) Po prejemu prošnje iz 1. točke drugega odstavka tega člena, ministrstvo, pristojno za delo, nemudoma oziroma najpozneje v roku treh dni od prejema prošnje, glede na določitev pristojnosti nadzornih organov po tem zakonu, to odstopi IRSD, FURS ali IRSI, ki z navedenim seznanjeni kršitelja, na katerega se prošnja nanaša in hkrati kršitelju v skladu s predpisi Republike Slovenije vroči odločbo, s katero mu je bila naložena sankcija, in sicer najpozneje v roku enega meseca od prejema prošnje.
- (8) Po prejemu prošnje iz 2. točke drugega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za delo, najpozneje v enem mesecu od prejema prošnje z navedenim seznanjeni kršitelja, na katerega se prošnja nanaša ter posreduje predlog za izvršbo FURS.
- (9) FURS sankcijo izterja v eurih, v skladu s predpisi Republike Slovenije. Če je sankcija izrečena v drugi valuti, se znesek pretvori v eure po menjalnem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan izreka kazni. Izterjane sankcije so prihodek proračuna Republike Slovenije. Glede vprašani postopka prisilne izterjave, odpisa zaradi neizterljivosti, ugotavljanja zastaranja pravice do izterjave in pristojnosti FURS se uporabljata zakon, ki ureja davčni postopek, in zakon, ki ureja finančno upravo.
- (10) O izvedenih ukrepih v zvezi s prošnjo za sodelovanje pri izvrševanju sankcij oziroma o razlogih za zavrnitev njene izvršitve ministrstvo, pristojno za delo, v najkrajšem možnem času obvesti organ, ki je za pomoč zaprosil.
- (11) Če nadzorni organ izda odločbo, s katero tujemu delodajalcu izreče globo za prekršek iz tega zakona, ki je v skladu s predpisi Republike Slovenije ni bilo mogoče vročiti, na ministrstvo, pristojno za delo, naslovi prošnjo za pomoč pri vročitvi, ki vsebuje podatke iz tretjega in četrtega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za delo, prošnjo za sodelovanje pri vročitvi nemudoma posreduje tujemu pristojnemu organu.
- (12) Če pravnomočno izrečene globe za prekršek iz tega zakona ni bilo mogoče izterjati, nadzorni organ na ministrstvo, pristojno za delo, naslovi prošnjo za pomoč pri izterjavi, ki vsebuje podatke iz tretjega in petega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za delo, prošnjo za sodelovanje pri izterjavi nemudoma posreduje tujemu pristojnemu organu. Globe in stroški postopka, izterjane s strani tujega pristojnega organa, so prihodek proračuna države napotitve.
- (13) Države članice EU si pomoč iz tega člena nudijo brezplačno in niso upravičene do povračila stroškov, ki bi nastali pri zagotavljanju te pomoči.

V. poglavje

EVIDENCE

23. člen

(vrste in namen)

- (1) Na podlagi tega zakona se vodijo evidence prijav izvajanja storitev, izdanih potrdil A1 na podlagi uredb iz prve in druge točke 2. odstavka 2. člena tega zakona ter o nadzorih na cesti nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami na področju mednarodnega prevoza, opravljenimi po tem zakonu.
- (2) Za namen odločanja o izdaji, odpravi ali razveljavitvi potrdil A1, spremljanja stanja na trgu dela, izvajanja nadzora ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene Zavod upravlja evidenco prijav začetka izvajanja storitev, ZZZS evidenco izdanih potrdil A1 na podlagi uredb iz prve in druge točke 2. odstavka 2. člena tega zakona ter IRSI in FURS evidenco o opravljenih nadzorih na cesti po tem zakonu.

24. člen

(vsebina evidenc)

- (1) Evidenca Zavoda o prijavah izvajanja storitev vsebuje podatke o:
  1. nazivu ali osebnem imenu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  2. naslovu in sedežu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  3. osebnem imenu in datumu rojstva pooblaščenice osebe tujega delodajalca, ki bo vez med tujim delodajalcem in pristojnimi nadzornimi organi,
  4. vrsti storitve,
  5. nazivu delovnega mesta,
  6. naslovu izvajanja storitve oziroma GPS koordinatah lokacije,
  7. trajanju izvajanja storitve,
  8. osebnih imenih, datumih rojstev, državljanstvih napotnih delavcev in naslovu njihovega začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji ter o trajanju napotitve.
- (2) Evidenca ZZZS o izdanih potrdilih A1 na podlagi uredb iz prve in druge točke 2. odstavka 2. člena tega zakona vsebuje podatke o:
  1. nazivu ali osebnem imenu vlagatelja,
  2. sedežu oziroma naslovu vlagatelja,
  3. osebnem imenu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki in državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
  4. naslovu stalnega ali začasnega prebivališča delavca oziroma samozaposlene osebe,
  5. vrsti storitve in dejavnosti,
  6. kraju in trajanju napotitve oziroma čezmejnega opravljanja storitve,
  7. nazivu oziroma osebnemu imenu naročnika storitve,

8. sedežu oziroma naslovu naročnika storitve,
  9. državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala,
  - 10.državi zaposlitve,
  - 11.nazivu delovnega mesta in poklicu .
- (3) Evidenca IRSD, IRSI in FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb vsebuje podatke o:
1. nazivu ali osebnem imenu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  2. naslovu in sedežu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  3. osebnem imenu, naslovu stalnega ali začasnega prebivališča in številki voziškega dovoljenja napotnega voznika ali samozaposlene osebe,
  4. številki licence Skupnosti,
  5. datumu začetka pogodbe o zaposlitvi voznika in pravo, ki se zanjo uporablja,
  6. o predloženih izjavah v sistem IMI;
  7. predvideni začetni in končni datum napotitve;
  8. državi registracije vozila in registrska oznaka vozila;
  9. vrsti storitve,
  - 10.ugotovitvah nadzora,
  11. izvedenih ukrepih.
- (4) Podatki iz evidence iz prvega odstavka tega člena se hranijo 10 let po opravljeni prijavi izvajanja storitve, podatki iz evidence iz drugega odstavka tega člena se hranijo trajno, dokumentacija, na podlagi katere se vodi evidenca iz drugega odstavka tega člena se hrani 5 let od zaključka koledarskega leta, v katerem je bilo izdano potrdilo A1, podatki iz evidence iz tretjega odstavka tega člena se hranijo 10 let od datuma izvedenega nadzora.

25. člen

(zbiranje podatkov)

- (1) ZZZS podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom, brezplačno pridobiva iz evidenc naslednjih upravljavcev:
1. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence: podatek iz 1. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona ter 1. točke drugega odstavka 5. člena tega zakona;
  2. FURS: podatke iz 2. točke drugega odstavka ter 3. točke tretjega odstavka 4. člena tega zakona, 2. in 4. točke drugega odstavka 5. člena tega zakona, podatek o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi z zaposlovanjem na črno ter podatke za izvajanje 1. točke tretjega odstavka 11. člena tega zakona;

3. IRSD: podatek o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, ocenjevanjem tveganj, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja, uporabo varne delovne opreme ter v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora;
  4. IRSI: podatek iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi s kršitvami delovnega časa mobilnih delavcev;
  5. Sistema za Elektronsko izmenjavo informacij o socialni varnosti (EESSI): podatke o potrdilih A1, ki so jih pristojni organi drugih držav članic Evropske unije, izdali za namen čezmejnega izvajanja storitev v Republiki Sloveniji.
- (2) ZZZS lahko podatke o pravnomočnih sklepih ali odločbah o prekrških, ki, v skladu z določbami tega zakona, vplivajo na odločitve ZZZS v postopkih, ki jih vodi po tem zakonu, pridobi iz evidenc IRSD in IRSI z neposrednim vpogledom in iz evidenc FURS na podlagi vsakokratnega zahtevka.
  - (3) FURS in IRSI za potrebe nadzora na področju mednarodnega prevoza pridobivata podatek o podanih izjavah v okviru mednarodnih prevozov neposredno iz sistema IMI, preko elektronske izmenjave podatkov.
  - (4) ZZZS evidence, ki jih vodi po tem zakonu, poveže z evidencami upravljavcev iz prvega odstavka tega člena tako, da je možna samodejna pridobitev podatkov v evidencah na način, da se osebni podatki samodejno posodobijo ali da povezovanje omogoča vsaj, da se v evidencah pri osebnih podatkih določenega ali določljivega posameznika pojavi samodejno opozorilo, da je pri njegovih podatkih v drugi zbirki osebnih podatkov prišlo do spremembe. Za povezovanje se kot identifikacijska povezovalna znaka osebe uporabita njegova enotna matična številka občana ali njegova davčna številka. Za povezovanje potrdil A1, izdanih na podlagi uredb iz prve in druge točke 2. odstavka 2. člena v tujini, se kot identifikacijski povezovalni znaki osebe uporabljajo ime, priimek in datum rojstva osebe za katero je izdano potrdilo A1.
  - (5) ZZZS podatke, ki jih vodi v skladu s tem zakonom brezplačno posreduje ministrstvu, pristojnemu za delo, FURS, ZPIZ, IRSD, IRSI ter Policiji. Podatke lahko obdelujejo in uporabljajo za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
  - (6) ZRSZ podatke, ki jih vodi v skladu s tem zakonom brezplačno posreduje ministrstvu, pristojnemu za delo, FURS, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, IRSD ter IRSI. Podatke lahko obdelujejo in uporabljajo za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
  - (7) Ministrstvo, pristojno za delo, in IRSD lahko podatke, ki jih pridobita po tem členu medsebojno povezujeta za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, načrtovanja politik, izvrševanje nadzora, spremljanja stanja, za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
  - (8) Posredovanje podatkov iz petega in šestega odstavka tega člena se omogoči tudi na samodejni način.

VI. poglavje

NADZOR

26. člen

(nadzor)

- (1) IRSD je pristojen za nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev z določbami 15. člena tega zakona ter prvega, drugega, petega, šestega, osmega, desetega in enajstega odstavka 17. člena tega zakona.
- (2) IRSD je pristojen tudi za ugotavljanje resničnosti izjave iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter v primeru delodajalcev izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.
- (3) FURS je pristojen za nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih samozaposlenih oseb z določbo 16. člena tega zakona ter prvega, drugega, petega in sedmega odstavka 18. člena tega zakona. V primeru samozaposlenih oseb je FURS pristojen tudi za ugotavljanje resničnosti izjave iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.
- (4) IRSI in FURS na cesti izvajata nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev oziroma tujih samozaposlenih oseb na področju mednarodnega prevoza z določbami tretjega, četrtega, sedmega in devetega odstavka 17. člena tega zakona ter tretjega, četrtega in šestega odstavka 18. člena tega zakona.
- (5) Nadzor nad kršitvami določb tega zakona v okviru nadzora nad zakonitostjo bivanja, ki ga določa zakon, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji, izvaja policija. O sumih in ugotovljenih kršitvah določb tega zakona je policija dolžna nemudoma obvestiti organ iz prvega oziroma tretjega odstavka tega člena.
- (6) Policija, IRSD in FURS imajo zaradi izvajanja nadzora v skladu s prvim, drugim, tretjim in petim odstavkom tega člena neposreden vpogled v elektronske evidence ZZS glede podatkov o izdanih A1 potrdilih.
- (7) Če organ iz prvega oziroma tretjega odstavka tega člena pri izvajanju nadzora po tem zakonu ugotovi sum nezakonitega prebivanja tujcev, je dolžan o tem nemudoma obvestiti policijo, ki v zvezi z navedenim postopa v skladu s pooblastili.
- (8) Ministrstvo, pristojno za delo, najmanj enkrat letno predlaga izvedbo usmerjenega nadzora nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona. Usmerjen nadzor se opravi na podlagi pripravljene ocene tveganja, v okviru katere se opredelijo sektorji in okoliščine, v katerih tuje samozaposlene osebe oziroma delodajalci najpogosteje čezmejno izvajajo storitve oziroma v katerih so najpogosteje ugotovljene kršitve. Oceno tveganja pripravi ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi ugotovitev pridobljenih na podlagi petega in šestega odstavka 25. člena tega zakona, ugotovitev nadzornih organov iz tega člena ter mnenja socialnih partnerjev.
- (9) Zaradi opravljanja nadzora nad izvajanjem določb tega zakona ima IRSD in FURS, za namen pridobivanja podatkov o opravljenih prijavah izvajanja storitev, neposreden vpogled v elektronsko evidenco Zavoda o prijavah začetka izvajanja storitev.

27. člen

(nadzorstveni in drugi ukrepi)

- (1) V primeru, da IRSD v postopku inšpekcijskega nadzora ugotovi, da se storitev izvaja, kljub neizpolnjenim pogojem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona ali v nasprotju s podatki na potrdilu A1, IRSD z odločbo prepove nadaljnje izvajanje storitve tujega delodajalca v skladu z določili 19. člena zakona, ki ureja inšpekcijo dela.
- (2) V primeru, da IRSI oziroma FURS v postopku nadzora na cesti ugotovi, da tuji delodajalec oziroma samozaposlena oseba ni podala izjave v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 17. člena tega zakona oziroma tretjim in četrtem odstavkom 18. člena tega zakona, IRSI oziroma FURS sestavi zapisnik ter do odprave nepravilnosti prepove nadaljnje opravljanje storitve oziroma zaseže tahografsko kartico, prometno dovoljenje in tovorno listino ter o tem izda potrdilo. IRSI oziroma FURS zaseženo dokumentacijo vrne, ko tuji delodajalec ali samozaposlena oseba predloži ustrezno izjavo, v skladu z četrtem odstavkom 17. ali 18. člena tega zakona.
- (3) Če se v postopku inšpekcijskega nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuji delodajalec dejansko opravlja dejavnost v državi zaposlitve, IRSD o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države zaposlitve, pri čemer se smiselno uporablja prvi odstavek 11. člena tega zakona.
- (4) Če se v postopku inšpekcijskega nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da napoteni delavec tujega delodajalca dejansko opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU, IRSD o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države zaposlitve, pri čemer se smiselno uporablja tretji odstavek 11. člena tega zakona.
- (5) Če se v postopku nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuja samozaposlena oseba dejansko opravlja dejavnost v državi, kjer ima samozaposlena oseba sedež, FURS o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države sedeža samozaposlene osebe, pri čemer se smiselno uporablja drugi odstavek 11. člena tega zakona.
- (6) Če se v postopku nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuja samozaposlena oseba dejansko opravlja dejavnost v najmanj dveh državah članicah EU, FURS o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države sedeža samozaposlene osebe, pri čemer se smiselno uporablja četrti odstavek 11. člena tega zakona.
- (7) Če se v postopku nadzora na cesti pojavi dvom, da napoteni delavec tujega delodajalca oziroma tuja samozaposlena oseba dejansko šteje za napoteno osebo v okviru čezmejnega izvajanja storitev na področju mednarodnega prevoza, IRSI oziroma FURS o tem smiselno presoja na podlagi dokumentov iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.
- (8) Na podlagi ugotovitve, da se storitev izvaja, kljub neustrezni dokumentaciji iz prejšnjega člena, IRSI oziroma FURS o tem obvesti IRSD, ki v skladu z tretjim odstavkom tega člena preveri izpolnjevanje pogojev čezmejnega izvajanja storitev tujega delodajalca iz prvega odstavka 15. člena tega zakona. V primeru ugotovitve, da samozaposlena oseba izvaja storitev brez ustrezne dokumentacije iz prejšnjega člena, FURS preveri izpolnjevanje pogojev čezmejnega izvajanja storitev tuje samozaposlene osebe iz prvega odstavka 16. člena tega zakona.
- (9) Na podlagi obvestila IRSD oziroma FURS iz tretjega, četrtega, petega, šestega ali prejšnjega odstavka tega člena, da se storitev izvaja, kljub neizpolnjenim pogojem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona ali prvega odstavka 16. člena tega zakona ali v nasprotju s podatki na potrdilu A1, ZZZS tujemu pristojnemu organu predlaga preklic potrdila A1.

VII. poglavje

KAZENSKÉ DOLOČBE

28. člen

(globa v hitrem postopku)

- 1) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.
- 2) Pristojni organi za vodenje postopkov o prekrških po tem zakonu so IRSD, FURS in IRSI.

29. člen

(prekrški tujega delodajalca)

- (1) Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se kaznuje tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitev kljub neizpolnjenim pogojem (prvi odstavek 15. člena tega zakona).
- (2) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuji delodajalec, ki:
  1. pred začetkom izvajanja storitve ne opravi prijave storitve, opravi nepopolno prijavo storitve ali storitve ne izvaja v skladu z opravljeno prijavo storitve (prvi odstavek 17. člena tega zakona);
  2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa ali na zahtevo nadzornega organa ne zagotovi prevoda (osmi in deseti odstavek 17. člena tega zakona).
- (3) Z globo od 600 do 6.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz 1. ali 2. točke drugega odstavka tega člena.

30. člen

(prekrški tuje samozaposlene osebe)

- (1) Z globo od 3.000 do 30.000 eurov se kaznuje tuja samozaposlena oseba, ki čezmejno izvaja storitev kljub neizpolnjenim pogojem (prvi odstavek 16. člena tega zakona).
- (2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje tuja samozaposlena oseba, ki:
  1. ne opravi prijave storitve v predpisanem roku ali storitve ne izvaja v skladu z opravljeno prijavo storitve (prvi odstavek 15. člena tega zakona);
  2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa ali na zahtevo nadzornega organa ne zagotovi prevoda (peti in sedmi odstavek 15. člena tega zakona).

31. člen

(prekrški v okviru izvajanja mednarodnih prevozov)

- (1) Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se kaznuje tuj delodajalec ali tuja samozaposlena oseba, ki:
  1. pred začetkom izvajanja storitve ne poda izjave (tretji in četrti odstavek 17. člena ter tretji in četrti odstavek 18. člena tega zakona) ali
  2. storitev izvaja s ponarejeno izjavo (tretji in četrti odstavek 17. člena ter tretji in četrti odstavek 18. člena tega zakona) ali
  3. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa (osmi in enajsti odstavek 17. člena ter peti in šesti odstavek 18. člena tega zakona).
- (2) Z globo od 6.000 do 60.000 se kaznuje delodajalec, ki svojemu napotenemu vozniku ne da na voljo izjave (četrti odstavek 17. člena tega zakona).
- (3) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuj delodajalec ali samozaposlena oseba, ki:
  1. storitev ne izvaja v skladu s podatki na podani izjavi (tretji odstavek 17. člena ter tretji odstavek 18. člena tega zakona);
  2. ne posodablja podatkov na izjavi (tretji in četrti odstavek 17. člena ter tretji in četrti odstavek 18. člena tega zakona).
- (4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz prvega, drugega ali prejšnjega odstavka tega člena.
- (5) Z globo od 200 do 1.000 evrov se kaznuje napoteni voznik ali samozaposlena oseba, ki nima izjave ali ne hrani dokumentacije (deveti odstavek 17. člena ter šesti odstavek 18. člena tega zakona).
- (6) Z globo 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje naročnik prevoznih storitev, ki se je zavedal oziroma bi se glede na vse relevantne okoliščine moral zavedati, da so prevozne storitve, ki jih je naročil, vključevale kršitve posebnih pravil o napotitvi (četrti odstavek 15. člena tega zakona).

VIII. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

(vložene vloge)

O vlogah za izdajo potrdil A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU, ki so bile vložene pred začetkom uporabe tega zakona, se odloča v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti.

33. člen

(podzakonski akti)

- (1) Ministra, pristojna za delo in zdravje, izdata podzakonske akte o določitvi obrazca vloge za izdajo potrdila A1. o povračilu stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter o postopku čezmejnega povračila prispevkov v primeru odprave potrdila A1 iz sedmega odstavka 10. člena tega zakona v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Vlada Republike Slovenije izda akt iz petega odstavka 13. člena v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

34. člen

(Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju)

V Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22 in 100/22 – ZNUZSZS) se spremeni besedilo šeste alineje v drugem odstavku 79.b člena tako, da se glasi:

"podatki o prijavi prebivanja, izdanih dovoljenjih za prebivanje (številka, vrsta, razlog ali namen, zaradi katerega je bilo izdano, obdobje veljavnosti), datumih vloženih prošenj za izdajo dovoljenja za prebivanje, datumih dokončnosti in pravnomočnosti odločitev o navedenih prošnjah ter o izdanih potrdilih o pravočasno vloženih prošnjah za podaljšanje enotnega dovoljenja ali prošnjah za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnjega dovoljenja za prebivanje).

35. člen

(Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati določba drugega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo), uporablja pa se do začetka uporabe tega zakona.

36. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Določbe 4., 5., 6., 8., 9., 10., 12., 14., 23., 24., 25. člena in šestega odstavka 26. člena se začnejo uporabljati po vzpostavitvi tehnične podpore na ZZZS oziroma po vzpostavitvi tehničnih pogojev, vzpostavljenih na podlagi ureditve v dogovorih med ZZZS, ZPIZ, FURS, IRSD, IRSI, MZI in MDDSZ.

Št.

Ljubljana, dne

EPA

III. OBRAZLOŽITEV

I. Poglavje: Splošne določbe

K 1. členu:

Prvi člen je ključen z vidika vsebine zakona, saj so v tem členu določene kategorije napotениh delavcev, katerih položaj se z zakonom ureja.

Struktura prvega člena ostaja načeloma ista kot v obstoječem zakonu. Prvi odstavek določa, da lahko fizične in pravne osebe začasno izvajajo storitve v drugi državi članici, kar načeloma sodi v okvir, ki ga določa 12. člen Uredbe (ES) 883/2004³.

V drugem odstavku, ki je nov, smo uredili tudi postopke za tista podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji in izvajajo čezmejne storitve v najmanj dveh državah hkrati ali zaporedoma, po določenem stalnem delovnem vzorcu, ki se ocenjuje v nekem daljšem časovnem obdobju in je značilen za 13. člen Uredbe (ES) 883/2004.

Sistemska sprememba zakona ni namenjena celovitemu urejanju izvajanja 13. člena Uredbe (ES) 883/2004 oziroma ureja izvajanje le v primerih, posebej določenih s predlogom zakona. Predlog zakona ureja predvsem eno od oblik dela, ki se omogoča s 13. členom Uredbe (ES) 883/2004 in sicer točko b prvega odstavka 13. člena Uredbe (ES) 883/2004, kjer obstaja (določen) avtomatizem glede določitve zakonodaje pristojne države, na podlagi dejstva, da ima delodajalec sedež v tej državi.

Tretji odstavek določa, za katere kategorije delavcev se ta zakon ne uporablja, in sicer: za podjetja trgovske mornarice, letalskega in kabinskega osebja, javne uslužbenke, pogodbene delavce (to so dela, ki se izvajajo na podlagi sklenitve pogodbe civilnega prava). Terminološko smo pri opredelitvi teh večinoma izhajali iz predpisov EU. V navedenih primerih vlagatelj ne sme oddati vloge za izdajo potrdila A1 preko portala SPOT. V kolikor vlogo za izdajo potrdila A1 kljub temu odda preko portala SPOT, nosi vse morebitne posledice takšnega postopanja.

V četrtem odstavku je na novo določena tudi specifična ureditev za tuje ponudnike storitev (tuje delodajalce ali samozaposlene osebe) na področju mednarodnega prometa, ki Republiko Slovenijo samo prečkajo ali opravljajo dvostranski prevoz oziroma v posebnem primeru, ki predstavlja del kombiniranega prevoza (kot to opredeljujejo predpisi EU).

Peti odstavek določa, da se določbe tega zakona uporabljajo tudi za sistem čezmejnega izvajanja storitev s strani podjetij iz držav članic Evropskega združenja za prosto trgovino (Norveška, Islandija, Lihtenštajn, Švica).

Šesti odstavek je nov in je posledica Brexita ter v okviru tega sklenjenega Trgovinskega sporazuma, sklenjenega med Veliko Britanijo (VB) in EU. Eden izmed protokolov v okviru trgovinskega sporazuma je tudi protokol o koordinaciji sistemov socialne varnosti, ki omogoča, da v času ko je oseba napotena iz Velike Britanije v Republiko Slovenijo, ali pa iz Republike Slovenije v Veliko Britanijo lahko ohrani zavarovanje v tej državi, kjer ima njegov delodajalec sedež. Trgovinski sporazum določa tudi posebna pravila na področju mednarodnega prevoza, ki povzema rešitve iz Direktive 1057/2020.

K 2. členu:

---

³ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti.

V 2. členu zakona je opredeljeno, da je cilj zakona prenos direktiv v pravni red Republike Slovenije, ki urejajo delovnopравни status zaposlenega in napotnega delavca, delno pa v nacionalni zakonodaji, zgolj zaradi tehnične izvedbe pravil v praksi, urejamo tudi pogoje in postopek za izdajo potrdil A1, na podlagi uredb s področja koordinacije sistemov socialne varnosti EU.

V členu o predpisih Evropske unije, ki jih povzema ta zakon, je dodana Direktiva (EU) 2020/1057 katere določbe oz. vsebina se delno prenaša z ZČmIS.

V drugem odstavku so dodani tudi prepisi s področja mednarodnega cestnega ali tovornega prometa in sicer Uredba (ES) št. 1072/2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev), Uredba (ES) št. 1073/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do mednarodnega trga avtobusnih prevozov in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 (prenovitev) in Uredba Komisije (EU) 2016/403 z dne 18. marca 2016 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s klasifikacijo hudih kršitev pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled, in spremembi Priloge III k Direktivi 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (OJ L 74, 19.3.2016, p. 8–27).

K 3. členu:

V 3. členu zakona so opredeljeni ključni pojmi, ki veljajo načeloma za oba primera, tako po 12. kot po 13. členu Uredbe 883/2004/ES, dodani pa so nekateri novi pojmi, ki se uporabljajo v zakonu.

V prvi točki 3. člena je spremenjen pojem »čezmejno izvajanje storitev«, črta se beseda začasno. Iz tega izhaja, da se čezmejno izvajanje storitev ne nanaša več samo na začasno opravljanje dejavnosti, ampak veljajo pogoji za čezmejno izvajanje storitev za delodajalce in samozaposlene osebe, ki z napotitvijo delavcev oziroma samozaposlene osebe, ne glede na časovno obdobje oziroma naravo delovnega vzorca, opravljajo svojo registrirano dejavnost v drugi državi članici.

Na horizontalni ravni pojem zajame čezmejno izvajanje storitev vseh ponudnikov, s sedežem v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici, tako tistih ki čezmejno opravljajo storitve začasno, kot tudi tistih ki čezmejno opravljajo stalno npr. na področju mednarodnega transporta. Dikcija pravi, da je to opravljanje dejavnosti delodajalca in tujega delodajalca, ali pa samozaposlene osebe, ki na podlagi vključitve v ustrezna socialna zavarovanja, kjer ima delodajalec ali tuji delodajalec sedež, izvaja svojo registrirano dejavnost.

Nov pojem »običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitve v najmanj dveh državah članicah« pomeni opravljanje dela delavca oziroma dejavnosti samozaposlene osebe, v istem ali zaporednem obdobju, ki to dejavnost opravlja najmanj v dveh državah članicah.

V točki 3 je pri pojmu delodajalca dodana tudi referenca glede univerzalnega pravnega nasledstva, kot to ureja zakon, ki ureja gospodarske družbe.

Pri točki 7 je pri pojmu »napotnega delavca ali napotene delavke« določeno, da je napoteni delavec oseba, ki za svojega delodajalca začasno ali običajno opravlja delo v drugih državah članicah EU.

Nova je 9. točka, ki opredeljuje pogodbo z naročnikom storitve. To je pisna pogodba med izvajalcem in naročnikom storitve oziroma katerikoli drug dogovor oziroma listina, kot to določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

V nadaljevanju 3. člena smo vpeljali nove pojme, ki so posledica prenosa direktive (EU) 2020/1057 v nacionalno zakonodajo.

V točki 14 smo definicijo »kabotaže« zaradi lažjega izvajanja in razumevanje vezali na definicijo, kot to določajo sprejete Uredbe EU na področju mednarodnega prometa.

Točka 15 z definicijo »tranzitnega prevoza«, točka 16 z definicijo »bilateralnega oz. dvostranskega prevoza«, ter točka 17 z definicijo »kombiniranega prevoza«, ki smo jo vezali na definicijo, določeno z Uredbo o kombiniranem prevozu. Tudi definicijo mednarodnega prevoza v okviru 18. točke smo vezali na pravno zavezujoč predpis, sprejet na ravni EU.

Ne glede na različne definicije čezmjernih storitev (prevozov) na področju mednarodnega transporta poudarjamo, da različna opredelitev prevozov ne vpliva na postopek izdaje potrdila A1. V vseh primerih se izda potrdilo A1 po 13. členu in po kriterijih ZČmIS-1.

II. poglavje: Čezmejno izvajanje storitev delodajalcev in samozaposlenih oseb

K 4. členu:

4. člen zakona predstavlja splošno določbo, ki opredeljuje nacionalne pogoje, katerih izpolnjevanje država zahteva in pričakuje od vseh ponudnikov čezmejnih storitev, s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma pogoje, ki morajo biti izpolnjeni ne glede na začasnost ali stalnost opravljanja čezmejnih storitev oziroma ne glede na izkazan delovni vzorec zaposlene osebe.

Prvi odstavek 4. člena obstoječega zakona trenutno določa pogoje za čezmejno izvajanje storitev delodajalcev po 12. členu Uredbe 883/2004/ES, kjer je eden od ključnih pogojev, da delodajalec običajno opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji.

V prvem odstavku se v prvi točki črta beseda »običajno« z namenom bolj jasne določitve nacionalnega pogoja glede obveznosti vseh podjetij, s sedežem v Republiki Sloveniji, v kontekstu opravljanja njihove dejavnosti v Republiki Sloveniji. Prva točka prvega odstavka 4. člena zakona predstavlja rešitev, s katero država preprečuje čezmejno poslovanje podjetij, ki so bodisi slamnata podjetja (t. i. podjetja - poštni nabiralniki) bodisi niso ustrezno registrirana oz. ne izkažejo aktivnega poslovanja.

V drugi točki prvega odstavka tega člena je določen pogoj, da delodajalec ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje. Na podlagi predloga Inšpektorata Republike Slovenije za delo (v nadaljevanju: IRSD) smo predlagali dodatno opredelitev v zvezi s kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu. Z namenom zagotovitve učinkovitejšega nadzora nad izvajanjem pravil čezmejnega napotovanja delavcev smo, tudi na podlagi opozoril s strani EK, na novo vključili tudi kršitve v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijo dela.

Tretjo točko prvega odstavka 4. člena obstoječega zakona smo črtali in jo v celoti prenesli v 8. člen predloga zakona.

Tretja točka prvega odstavka predloga zakona se v primerjavi z določbo obstoječega zakona vsebinsko ni spremenila, prišlo je le do preštevilčenja določbe.

V četrti točki prvega odstavka predloga ZČmIS-1 je, z namenom poenostavitve besedila, prišlo do združitve obstoječe pete točke prvega odstavka ZČmIS z določbo, kot je bila opredeljena v 6. odstavku obstoječega 4. člena ZČmIS. V skladu z Direktivo 96/71 se lahko čezmejne storitve izvajajo za lasten račun, in pod lastnim vodstvom, na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve, na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo kot drugi dovoljeni način ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavca drugemu uporabniku. Gre za t. i. kadrovske agencije, ki dejavnost posredovanja dela delavca drugemu uporabniku lahko opravljajo tudi čezmejno. V skladu s to spremembo smo šesto točko prvega odstavka tega člena črtali.

Drugi odstavek tega člena določa na kakšen način se pogoj opravljanja dejavnosti v Republiki Sloveniji, ki je opredeljen v prvi točki prvega odstavka, dokazuje.

V drugi točki drugega odstavka smo upoštevali pripombe v zvezi s TRR v Republiki Sloveniji, zadnjo točko tega odstavka pa smo zaradi črtanja drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2 črtali, saj bi bila ta določba v praksi neizvedljiva.

V tretjem odstavku tega člena se prva točka preoblikuje v skladu s predlagano pripombo IRSD. Predlaga se določitev primerov kršitev delovnopravne zakonodaje v zvezi s plačilom za delo in delovnim časom, zaposlovanjem na črno in kršitve s področja varnosti in zdravja pri delu. Na novo je določen pogoj, s katerim želi država okrepiti oziroma zagotoviti sodelovanje delodajalcev v inšpekcijskih postopkih.

Pri tretji točki gre za tehnični popravek uskladitve teksta z dikcijo, ki jo FURS uporablja na podlagi 149. člena Zakona o davčnem postopku, ki določa, da davčne izvršbe ni mogoče začeti, če znesek davka ne presega 25 evrov in stroške davčne izvršbe, ki jih določa Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem postopku (npr. za sklep o davčni izvršbi na premičnine je določen znesek 50 evrov, za sklep o davčni izvršbi na denarna sredstva pri bankah pa 10 evrov).

Določba novega četrtega odstavka tega člena naslavlja specifične pri izvajanju dejavnosti v mednarodnem prometu, saj so kršitve instituta delovnega časa, v skladu s posebnimi predpisi na področju mednarodnega prometa, drugače urejene na ravni EU. V skladu s tem ta določba predstavlja ureditev »sui generis« izključno za namen izvajanja preverjanja kršitev instituta delovnega časa na področju mednarodnega prometa.

Določba petega odstavka ni nova in predstavlja prenos Direktive 2018/957.

K 5. členu:

5. člen zakona na horizontalni ravni določa nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti.

V prvem odstavku tega člena se v prvi točki črta beseda »običajno« z namenom bolj jasne razmejitve med nacionalnimi in EU pogoji. Vsebina prve točke prvega odstavka obstoječega zakona se prenaša v 8. člen. Ostaja pa pogoj opravljanja samozaposlitve v Republiki Sloveniji, ki se dokazuje z elementi navedenimi v drugem členu predloga zakona.

V drugem odstavku tega člena se z novo drugo točko doda enak pogoj čezmejnega izvajanja storitev, kot se zahteva za delodajalce, pri četrty točki pa gre za tehnični popravek uskladitve teksta z dikcijo, ki jo FURS uporablja v vsej zakonodaji enako, glede nepravilnih obveznosti.

K 6. členu:

V prvem odstavku se upošteva predlog Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) glede pridobitve potrdila A1.

Prvi odstavek tako določa, da se potrdilo A1 pridobi pred začetkom izvajanja storitve, dodali smo še dostavek »vendar najkasneje na dan začetka opravljanja storitve«.

V četrtem odstavku, ki je dopolnjen, se na novo določa časovno obdobje, v katerem morata delodajalec in napoteni delavec ZZZS obvestiti o spremembah v času napotitve. Pet dnevni rok je instruktorske narave oziroma za kršitev tega roka ni predvidena sankcija.

Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena, smo v novem petem odstavku, z namenom naknadnega urejanja napotitvenih obdobji oziroma uskladitvi napotitvenih obdobji z obdobjem navedenim na potrdilu A1, predvideli možnost vlagatelja, da še šest mesecev po poteku potrdila A1

uskлади obdobja v primeru kasnejšega začetka napotitve ali pa v primeru, da je napotitev predčasno prenehala zaradi različnih razlogov. Med te razloge lahko vlagatelj uvrsti tudi primere določene v točki b tretjega odstavka sklepa A2 Upravne komisije⁴, če presodi, da bo prekinitve časovno daljše narave (npr. večmesečna bolniška odsotnost, večtedenska odsotnost zaradi usposabljanja v podjetju, ipd.).

Novi šesti odstavek določa možnost ZZZS, da na podlagi ugotovitve v okviru postopka ugotavljanja lastnosti zavarovanca, uskladi napotitvena obdobja na potrdilo A1 v skladu z ugotovitvami v postopku.

Sedmi odstavek je pojasnilne narave in določa, da prekinitve zaradi prostih dni, praznikov ter krajših dopustov oziroma krajših odsotnosti zaradi bolezni ne predstavljajo prekinitve napotitvenega obdobja.

Osmi odstavek je nov in določa, da lahko tako napoteni delavci, kot samozaposlene osebe, ki so državljani tretjih držav, čezmejno opravljajo storitve v drugih državah članicah EU le na podlagi veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo, dovoljenja za prebivanje, ki ni izdano za namen zaposlitve, samozaposlitve ali delo, pod pogojem, da ima tujec ustrezno soglasje ZRSZ in tujci, ki imajo na podlagi ZZSDT pravico do prostega dostopa na trg dela. Iz tega izhaja, da državljani tretjih držav ne morejo biti napoteni na delo v druge države članice EU le na podlagi potrdila o vloženi vlogi za podaljšanje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo.

K 7. členu:

7. člen predloga zakona bolj natančno določa pristojnosti ZZZS v zvezi z potrdilom A1 ter dopolnjuje besedilo obstoječe določbe s sistemom (delnega in tehničnega) urejanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES, kjer je osnovna okoliščina pri določitvi zakonodaje sedež delodajalca oziroma stalno prebivališče samozaposlene osebe.

K 8. členu:

Iz naslova 8. člena izhaja, da se storitev izvaja samo v eni državi članici, kar neposredno nakazuje, da se storitev izvaja v skladu z 12. členom Uredbe 883/2004/ES.

Predlog zakona v prvem odstavku 8. člena določa enotne pogoje za izdajo potrdila A1 delodajalcev in samozaposlenih oseb, dokazovanje pogoja običajnega opravljanja dejavnosti pa je urejeno posebej za delodajalca oziroma samozaposleno osebo, v kontekstu veljavnega pravnega reda EU.

Prva točka prvega odstavka 8. člena določa pogoj, da oseba ne more imeti hkrati dveh ali več potrdil A1, katerih obdobja se deloma ali v celoti prekrivajo. V kolikor vlagatelj odda vlogo za izdajo potrdila A1 za obdobje, ki se deloma ali v celoti prekriva z obdobjem na že izdanem potrdilu A1, se ta vloga zavrne.

Druga točka prvega odstavka tega člena predstavlja prenos pogoja iz 4. člena obstoječega zakona (velja samo za 12. člen Uredbe 883/2004/ES), ki opredeljuje kdaj napoteni delavec dejansko ne opravlja dela v državi napotitve. Pri diktiji tretje točke prvega odstavka tega člena načeloma ni sprememb. V tej določbi se ohrani zahteva po izjavi podani pod kazensko in materialno odgovornostjo, da je delodajalec seznanjen s tem, da v njegovem primeru napotitve ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve, saj tega dejstva ni možno predhodno preverjati. Praktični vodnik taksativno našteva katere so tiste okoliščine pri katerih ne moremo več govoriti, da gre za napotitev.⁵

⁴ Sklep št. A2 z dne 12. junija 2009 o razlagi člena 12 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene delavce, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države.

⁵ Praktični vodnik določa taksativne primere oz. okoliščine, v katerih pravila Skupnosti vnaprej izključujejo uporabo določb o napotitvi.

To velja zlasti, kadar:

- podjetje, v katero je bil delavec napoten, delavca da na voljo drugemu podjetju v državi članici, v kateri ima sedež;
- podjetje, v katero je delavec napoten, delavca da na voljo podjetju, ki ima sedež v drugi državi članici;

V četrti točki prvega odstavka predloga člena je dodan pogoj za izdajo potrdila A1, ki je bil prenesen iz 4. člena obstoječega zakona ter določa izjavo vlagatelja podano pod kazensko in materialno odgovornostjo glede običajnega opravljanja dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Novost predstavlja tudi šesta točka, ki določa dodatne razloge za zavrnitev potrdila A1, povezane s kršitvijo nacionalne zakonodaje v času predhodnih napotitev.

Drugi odstavek predloga člena izpeljuje dokazovanje pogoja iz druge točke prvega odstavka tega člena glede običajnega opravljanja dela zaposlene osebe v Republiki Sloveniji.

Tretji odstavek določa izjeme od zahteve glede zaposlitve za polni delovni čas.

Četrty odstavek analogno drugemu odstavku predloga izpeljuje dokazovanje pogoja iz druge točke prvega odstavka glede običajnega opravljanja dela samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji, če je samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji najmanj 60 dni neprekinjeno vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi samozaposlitve.

Poudarjamo, da z vsebinskega vidika, nov 8. člen predloga zakona ne predstavlja novosti. Pogoji za izdajo A1 po tem členu so poenoteni tako za delodajalce kot tudi samozaposlene osebe ter ostali isti ali pa preneseni iz 4. ali 5. člena obstoječega zakona.

K 9. členu

Ta člen na novo določa pogoje za izdajo potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

Velja tako za delodajalce kot za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti. Poleg nacionalnih pogojev mora vlagatelj v postopku izdaje potrdila A1 podati tudi pisno izjavo pod kazensko in materialno odgovornostjo, da bo oseba, za katero se A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitev predvidoma običajno opravljal v najmanj dveh državah članicah EU, v skladu določbo drugega odstavka tega člena.

V zvezi s prvo točko prvega odstavka 9. člena poudarjamo, da predpisi EU določajo, da oseba, ki svoje dejavnosti opravlja v dveh ali več državah članicah hkrati ali zaporedoma, o tem obvesti nosilca, ki v državi stalnega prebivališča (tj. kraj, v katerem oseba običajno prebiva). V postopkih za pridobitev potrdila A1, ki se obravnavajo preko portala SPOT, lahko ZZS izda potrdilo A1, kadar oseba, za katero je vložena vloga za izdajo potrdila A1, v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebiva oziroma ima urejeno zakonito prebivanje v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev.

Druga točka prvega odstavka 9. člena določa pogoj, da oseba ne more imeti hkrati dveh ali več potrdil A1, katerih obdobja se deloma ali v celoti prekrivajo. V kolikor vlagatelj odda vlogo za izdajo potrdila A1 za obdobje, ki se deloma ali v celoti prekriva z obdobjem na že izdanem potrdilu A1, se ta vloga zavrne.

Nadalje je v prvi odstavku 9. člena vključena, enako kot je to določeno v 8. členu, četrta točka, ki določa dodatne razloge za zavrnitev potrdila A1, povezane s kršitvijo nacionalne zakonodaje v času predhodnih napotitev.

Drugi odstavek na novo določa na kakšen način se presoja ali gre za opravljanje storitev v najmanj dveh državah članicah.

-
- je delavec zaposlen v državi članici z namenom, da ga podjetje, ki ima sedež v drugi državi članici, pošlje v podjetje v tretji državi članici, pri tem pa ni izpolnjena zahteva o predhodni vključenosti v sistem socialne varnosti države napotitve;
  - delavca v prvi državi članici zaposli podjetje, ki ima sedež v drugi državi članici, da bi delal v prvi državi članici;
  - je delavec napoten, da nadomesti drugo napoteno osebo;
  - je delavec sklenil pogodbo o delu s podjetjem, v katero je bil napoten.

K 10. členu:

10. člen zakona opredeljuje postopek izdaje potrdila A1 po 12. in 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

Vloga za izdajo potrdila A1 se vloži preko sistema SPOT, ki je namenjen uporabi pravnim osebam, tj. kadar je vlagatelj delodajalec ali samozaposlena oseba. Določba predpisuje vlagateljem, da preko sistema SPOT vlagajo tudi druga obvestila, v skladu s 6. členom predloga zakona. Izjema od tega pravila je določba 6. odstavka 6. člena, za katerega velja, da vlagatelj spremembe sporoča ZZSZS-ju pisno.

Drugi odstavek je namenjen vlogi delodajalca iz prvega odstavka 1. člena (po 12. členu Uredbe 883/2004/ES). V drugi točki drugega odstavka se delno upošteva predlog Združenja delodajalcev Slovenije (ZDS) in se iz določbe črta besedna zveza »Republika Slovenija«, ker vsi tujci nimajo urejenega prebivališča v Republiki Sloveniji, kar je pomembno tudi za delno tehnično urejanje regulacije 13. člena Uredbe (ES) 883/2004.

Pri obveznih podatkih, ki jih vsebuje vloga za izdajo potrdila A1, je dodan naslov stalnega in začasnega prebivališča, kar je pomembno predvsem z vidika izvajanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES v praksi ter vrsta storitve (npr. transport, servis, montaža, gradbeništvo, ipd).

Tretji odstavek določa obvezne priloge, ki jih je potrebno predložiti k vlogi za izdajo potrdila A1, pri čemer poudarjamo, da je predložitev opredeljenih prilog potrebna zaradi sledljivosti v postopku morebitnega naknadnega nadzora s strani IRSD ali FURS in jih ZZSZS, upoštevajoč pogoje za izdajo potrdila A1, sprejme brez preverjanja vsebine.

V četrtem in petem odstavku se predlaga izjava delodajalca o sklenjeni pogodbi o izvajanju storitev z naročnikom oz. akta o napotitvi, ki nadomešča dosedanje zahtevo o predložitvi le-te ob vložitvi vloge za izdajo potrdila A1. Pogodbe oz. akta o napotitvi ne bo več potrebno predložiti v postopku izdaje potrdila A1.

Dodan je nov peti odstavek, ki določa podatke, ki jih mora vsebovati vloga za izdajo potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES. Pri tem smo upoštevali, da je nabor podatkov ožji in ni enak naboru podatkov, ki se zahtevajo pri izvajanju čezmejnih storitev po 12. členu uredbe 883/04.

Pri šestem odstavku je dodano, da se v primeru 13. člena Uredbe 883/2004/ES iz prejšnjega člena tega zakona potrdilo A1 izda za čas veljavnosti sklenjene pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem ali za čas trajanja pogodbe za izvedbo storitve v okviru samozaposlitve, vendar ne dlje od enega leta. Pri tem bi želeli opozoriti, da na podlagi pridobljenih podatkov, v posameznih državah članicah EU (Francija, Avstrija, Nizozemska, Nemčija in Slovaška) ne obstajajo časovne omejitve pri izdaji potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

K 11. členu:

Ta člen v celoti na novo opredeljuje razlikovanje glede na nadzor poslovnih subjektov. Predlaga se, da nadzor nad delodajalci v okviru svojih pristojnosti izvaja IRSD, čezmejno izvajanje dejavnosti samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti, pa bo nadzoroval FURS.

11. člen je namenjen nadzoru dejanskega opravljanja dejavnosti, ki se preverja naknadno v primeru obvestila tujih nadzornih organov ali lastnega dvoma pristojnih organov o ustreznem opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1. V primeru dvoma lahko IRSD sam izvede nadzor, v prejšnji ureditvi je bilo to možno le, če je ZZSZS prejel obvestilo o obstoju dvoma.

V prvem odstavku tega člena je dodano, da v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1, IRSD izvede postopek.

Na novo so določena postopek in merila za preverjanje resničnosti podanih dajalcev in samozaposlenih oseb v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti v najmanj dveh državah.

Člen določa tudi merila, na podlagi katerih IRSD odloča o dejanskem poslovanju delodajalcev v Sloveniji, ki dobijo potrdilo A1 za opravljanje storitve v drugi državi članici (npr. primerni poslovni prostori, zaposleno administrativno osebje, oglaševanje predmetne dejavnosti) ter merila, po katerih bo FURS in IRSD presojal ustrezno poslovanje podjetij in samozaposlenih oseb glede na opravljanje dejavnosti v najmanj dveh državah.

Vsebina petega odstavka določa napotilo nadzornim organom glede presoje delovnega vzorca napotenega delavca, v skladu z čezmejnimi opravljanjem dejavnosti v najmanj dveh državah članicah.

Šesti odstavek izpeljuje, da o ugotovitvah v postopku iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, IRSD oziroma FURS obvesti ZZZS.

K 12. členu:

Ta člen določa prenehanje veljavnosti, odpravo in razveljavitev potrdila A1.

Iz prvega odstavka se črtata druga in tretja točka ter smiselno dodata v tretji odstavek, ki določa razloge za razveljavitev potrdila A1. V prvem odstavku ostaneta tako samo dva razloga zaradi katerih potrdilo A1 preneha veljati (potek obdobja napotitve oz. čezmejnega izvajanja storitev in razveljavitev).

V drugem odstavku se jasneje določi na kakšni podlagi lahko ZZZS odpravi potrdilo A1, kjer poleg obvestila tujega pristojnega organa, potrdilo A1 odpravi tudi na podlagi obvestila slovenskega pristojnega organa, ki izvajata nadzore v skladu z 11. členom predloga zakona.

Tretji odstavek opredeljuje razloge na podlagi katerih ZZZS razveljavi potrdilo A1.

K 13. členu:

Določba 13. člena je nova in se nanaša na vzpostavitev Komisije za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitev potrdil A1.

V prvem odstavku je določeno, da lahko ZZZS v postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS iz šestega odstavka 11. člena tega zakona, potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno s četrto točko prvega odstavka 4. člena ali tretjo točko prvega odstavka 5. člena tega zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitev ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.

Drugi odstavek določa, da lahko postopek iz prejšnjega odstavka v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1, z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.

Tretji odstavek določa, da je odločitev komisije dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZZS vezan na odločitev komisije.

Komisija iz prvega in drugega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov, dveh predstavnikov ministrstva za delo ter predstavnikov pristojnih zavodov.

K 14. členu:

Določba 14. člena je nova in se nanaša na uporabo Zakona o splošnem upravnem postopku ter pravno varstvo. Tukaj gre za prenos vseh postopkovnih določb v ta člen. V kolikor ta zakon ne določa drugače, se potrdilo A1 zavrne, odpravi ali razveljavi skladno s pravili, ki jih določa Zakon o splošnem upravnem postopku.

V tretjem odstavku je določeno, da zoper izdane odločbe in sklepe ZZZS po tem zakonu ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

III. Poglavje: Čezmejno izvajanje storitev tujih delodajalcev in tujih samozaposlenih oseb v Republiki Sloveniji

K 15. členu:

V prvem odstavku 15. člena so določeni pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev.

Drugo točko prvega odstavka smo razširili tudi z obveznostjo tujih delodajalcev glede sodelovanja v inšpekcijskih nadzorih.

K 16. členu:

Vsebina člena določa pogoje, pod katerimi lahko čezmejno izvajajo storitve tuje samozaposlene osebe, nosilci gospodarske dejavnosti.

K 17. členu:

Ta člen določa obveznosti tujega delodajalca in napotnega delavca oziroma voznika. Tuji delodajalec mora pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve opraviti prijavo začetka izvajanja storitev pri Zavodu RS za zaposlovanje. Po novem se bo poleg navedenih podatkov zahtevalo tudi podatke o naslovu oziroma – če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – o GPS koordinatah lokacije. Ta možnost se nam zdi zelo smiselna in uporabna, saj GPS koordinate posamezne lokacije zelo enostavno razberemo oziroma določimo na podlagi uporabe pametnega telefona.

V tretjem odstavku je določen nabor podatkov, ki jih mora v izjavi navesti tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnih prevozov.

V četrtem odstavku je napotilo na javni vmesnik, ki je povezan z sistemom IMI.

Peti odstavek določa, da če nastopijo okoliščine, zaradi katerih čezmejne storitve ni bilo mogoče izvesti v 12 mesecih, lahko tuji delodajalec izvajanje storitev podaljša na 18 mesecev, pod pogojem, da opravi prijavo z obrazloženim obvestilom pri Zavodu. Ta določba v ničemer ne vpliva na dolžino čezmejnega izvajanja storitev glede na Uredbo 883/2004/ES.

Šesti odstavek določa vštevanje časa v obdobje napotitve, v primeru, da je napoteni delavec nadomeščen z drugim napotnim delavcem, ob upoštevanju opravljanja istovrstnih storitev ali dela delavca in naziva delovnega mesta.

Sedmi odstavek predstavlja prenos Direktive 1057/2020/EU in določa kdaj se napotitev v okviru mednarodnega transporta zaključi oziroma kdaj se napotitvena obdobja seštevajo.

Osmi odstavek določa katera dokumentacija mora biti zagotovljena na mestu, kjer se delo opravlja. Skladno z opozorili Evropske komisije o prekomernih zahtevah, je dokumentacija prečiščena in je sedaj bistveno manj zahtev.

Deveti odstavek je nov in določa, da mora na področju mednarodnega prevoza tuji delodajalec zagotoviti, da v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji napoteni delavec (voznik) hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago opredeljeno dokumentacijo.

Pri drugi točki devetega odstavka je dodano: elektronski tovorni list (e-CRM) oziroma druga ustrezna dokazila o prevozih, ki vsebujejo podatke iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 1072/2009/ES.

V desetem odstavku je splošna določba, ki določa, da lahko nadzorni organ od tujega delodajalca zahteva dokumentacijo še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve.

V enajstem odstavku je določeno, da lahko nadzorni organ od tujega delodajalca na področju mednarodnega prevoza zahteva delovnopravno dokumentacijo še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitev.

Dvanajsti odstavek v zvezi z zagotavljanjem pravic napotnim delavcem načelno napotuje na uporabo ZDR-1 ter ob tem določa, da se mora po določenem obdobju v celoti upoštevati delovnopravne pogoje v skladu z zakonodajo in kolektivnimi pogodbami.

K 18. členu:

Analogno, kot pri določbi 17. člena, 18. člen določa obveznosti samozaposlene osebe oziroma samozaposlene osebe na področju mednarodnega prometa.

K 19. členu

Določba o subsidiarni odgovornosti tujih ponudnikov storitev ostaja vsebinsko enaka in določa subsidiarno odgovornost tujih ponudnikov storitev v podizvajalskih verigah.

IV. poglavje Sodelovanje med državami članicami EU na področju čezmejnega izvajanja storitev z napotitvijo delavcev

K 20. členu:

Določitev novega pristojnega organa Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (IRSI) na področju mednarodnega prevoza in določba, da celotno sodelovanje med državami članicami poteka preko sistema IMI brezplačno.

K 21. členu:

Določba tretjega odstavka je bolj jasno napisana, za namen nadzora je dodano pridobivanje informacij s strani samozaposlenih oseb.

V četrtem odstavku se doda IRSI kot pristojen organ za izvajanje nadzorov v primerih čezmejnega opravljanja storitev v mednarodnem prevozu.

V šestem odstavku je eksplicitno napolilo nadzornemu organu, da za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tuje samozaposlene osebe po potrebi naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ, kjer ima samozaposlena oseba sedež.

K 22. členu:

22. člen, ki se nanaša na sodelovanje organov pri izvrševanju sankcij, je ostal v celoti nespremenjen, razen nekaterih manjših prilagoditev.

V prvem odstavku je določeno sodelovanje pri izvrševanju sankcij, novost v drugem odstavku je dodano vročanje prekrškovnih aktov.

Besedilo sedmega odstavka na novo določa postopek obveščanja in vročanja prekrškovnih aktov, ki nalagajo sankcije delodajalcem, če je bila odločba izdana s strani pristojnih organov države napotitve, vendar je ni bilo mogoče vročiti v skladu s predpisi države napotitve. Z namenom učinkovitejšega izvajanja mednarodnega sodelovanja pri izvrševanju sankcij se predlaga, da pristojni nadzorni organi, na podlagi odstopa prošnje za vročitev prekrškovnega akta tujega organa, obveščanje kršitelja, na katerega se sankcija nanaša, in vročanje prekrškovnega akta tujega organa izvede sočasno. Izključni namen te rešitve je preprečevanje izogibanja kršiteljev vročanju prekrškovnih aktov npr. v primeru likvidacije podjetja.

V. poglavje: Evidence

K 23. člen

Člen določa tri evidence, ki se vodijo na podlagi tega zakona ter upravljavce posameznih evidenc.

Zaradi izvajanja učinkovitejših nadzorov se predlaga pridobivanje podatkov o potrdilih A1 izdanih tako s strani ZZZS, kot tistih izdanih s strani tujih pristojnih nosilcev.

K 24. členu:

Pri vsebini evidenc se dodajo naslednje kategorije: naziv delovnega mesta in GPS koordinate lokacije ter trajanje izvajanja storitve, vrsta storitve, državi zaposlitve ter podatke o državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala.

Dodana je nova zbirka podatkov IRSD, IRSI in FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb. Predlaga se, da se zbrani podatki po novem na podlagi četrtega odstavka tega člena hranijo 10 let, saj lahko preiskovanje zadev povezanih z opravljanjem čezmejnih storitev presegajo obdobje 5 let,

K 25. členu

Člen določa iz evidenc katerih upravljavcev ZZZS pridobiva podatke, ki jih potrebuje za izvajanje pristojnosti po tem zakonu. Dodana je evidenca Sistema za Elektronsko izmenjavo informacij o socialni varnosti (EESSI) za podatke o potrdilih A1, ki so jih pristojni organi drugih držav članic Evropske unije, izdali za namen čezmejnega izvajanja storitev v Republiki Sloveniji.

Določba v tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku na novo določa načine posredovanja podatkov iz evidenc, ki jih bodisi ZZZS ali ZRSZ vodita na podlagi tega zakona.

Četrty odstavek za povezovanje potrdil A1, izdanih na podlagi uredb iz prve in druge točke 2. odstavka 2. člena v tujini, kot identifikacijski povezovalni znaki osebe predvideva ime, priimek in datum rojstva delavca za katerega je izdano potrdilo A1, saj podatek o davčni št. oz. EMŠU ne obstaja.

VI. poglavje Nadzor

K 26. člen:

Ta člen se nanaša na nadzor nad izvajanjem tujih ponudnikov storitev.

Člen na novo določa razmerja med različnimi nadzornimi organi, glede na določene pristojnosti in razmejitev. Po novem se predlaga, da IRSD ohrani nadzor nad delodajalci in tujimi delodajalci, na FURS pa se prenese pristojnost za nadzor na poslovanjem in čezmejnem opravljanjem storitev samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti.

Peti, šesti in sedmi odstavek tega člena so novi in dajejo pristojnost Policiji, ki ga izvaja v okviru ugotavljanja zakonitosti prebivanja napotenih delavcev, v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev. Določbe predvidevajo tudi medsebojno obveščanje nadzornih organov o morebitnih sumih kršitev.

Osmi odstavek se nanaša na to, da ministrstvo na podlagi ugotovitev nadzornih organov predlaga oceno tveganja, na podlagi katere se opravi usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona.

Namen te določbe je povečati učinkovitost nadzorov.

K 27. členu:

Ta člen, ki ureja nadzorstvene in druge ukrepe je nov in je namenjen predvsem nadzoru tujih ponudnikov storitev v RS.

Člen določa različne primere nadzora IRSD, FURS in IRSI v primeru čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev ali tujih samozaposlenih oseb ter posebej v primeru nadzora na cesti, ki ga izvajata IRSI in FURS. Nadzor je predviden tako v primerih čezmejnega izvajanja storitev po 12. členu kot tudi 13. členu Uredbe 883/04.

O ugotovitvi, da se storitev ne izvaja v skladu s pravili, nadzorni organi obvestijo ZZZS, ki tujemu nosilcu zavarovanja predlaga preklic potrdila A1. IRSD oziroma FURS v obvestilu poda svoje ugotovitve, kateri pogoj za čezmejno opravljanje storitve ni izpolnjen, ter navede podatke o delodajalcu (naziv, naslov, identifikacijska oznaka), osebi (ime, priimek, prebivališče, rojstni datum, EMŠO, če ga ima), obdobju in lokaciji opravljanja dela v Republiki Sloveniji, ter navede državo, ki je izdala potrdilo A1. IRSD oziroma FURS k obvestilu priloži dokazila oziroma potrebne priloge, ki jih ZZZS posreduje tujemu pristojnemu organu.

VII. Kazenske določbe

Višina in obseg glob se v primerjavi z veljavnim zakonom, ki določa pravila čezmejnega izvajanja storitev, ne spreminja.

Dodane so sankcije v zvezi z kršitvami pravil napotovanja pri nadzoru na cesti. Pri določitvi višine sankcij ter obsega kršiteljev smo upoštevali tudi šesti odstavek Priloge 1 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/694 z dne 2. maja 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2016/403 v zvezi z novimi hudimi kršitvami pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled.

VIII. Poglavlje prehodne in končne določbe

K 32. členu

Člen določa, da se o vlogah za izdajo potrdil A1, ki so bile vložene pred začetkom uporabe tega zakona, odloča v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti.

K 33. členu

Člen določa dvomesečni rok v katerem pristojna ministra izdata podzakonski akt, s katerim se predpiše obrazec vloge za izdajo potrdila A1 ter enomesni rok za sprejem akta o ustanovitvi, delovanju in sestavi Komisije na podlagi 13. člena predloga zakona.

K 34. členu

Določba 34. člena predloga zakona omogoča ZZZS-ju, da iz ustreznih evidenc pridobiva podatke o tujcih, ki za bivanje v Republiki Sloveniji potrebujejo dovoljenje za prebivanje. Navedeni podatki o zavarovanih osebah so potrebni za pravilno izvajanje osmega odstavka 6. člena predloga zakona.

K 35. členu

Določba drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2, ki za napotene delavce (po 12. členu Uredbe (ES) 883/04) omogoča plačevanje prispevkov od primerljive plače v Republiki Sloveniji predstavlja ureditev, ki ne upošteva načela enakosti, ki prepoveduje, da bi neko skupino oseb v primerjavi z drugimi naslovniki pravne norme obravnavali drugače brez stvarnega razloga. O tem, ali je stvarni razlog podan, je treba opraviti preizkus glede na načela systemske upravičenosti, stvarne zakonitosti in pravilnosti posledic, kakor tudi glede tipske upravičenosti. Takšne ustavno dopustne razloge za razlikovanje je moč najti z zornega kota systemske upravičenosti, praktične izvedljivosti, pravne varnosti, zaupanja v pravo, pa tudi iz kategorije socialne države. Odstopanje od systemske zakonodajne rešitve ni vnaprej prepovedano in označeno kot ustavno nedopustno, vendar pa je vsaka, neki systemski zakonodajni rešitvi nasprotujoča norma (npr. tedaj, kadar zakonodajalec odstopi od systemsko vzpostavljene stvarne zakonitosti brez zadovoljivega stvarnega razloga), indic za samovoljo. Stvarno upravičenega razloga za razlikovanje napotnih delavcev in delavcev, ki zaposlitev opravljajo le v Republiki Sloveniji, ni. Splošno načelo enakosti kot prepoved samovolje je kršeno npr. v primeru, kadar je zakonodajalčeva ureditev nesmiselna in stvarno nasprotujoča za dosego zakonodajalčevega namena in zato nasprotuje načelu sorazmernosti. Za razlikovanje mora obstajati razumen, iz narave stvari izhajajoč razlog. V konkretnem primeru torej predvsem v kontekstu razmerja med delavci, ki so bili poslani na delo v tujino vis a vis delavcev, ki so zaposleni na enakih delih in delo opravljajo v R Sloveniji.

V skladu s tem neenaka obravnava delavcev v enakem delovnopravnem položaju ne zadosti merilu razumnega in stvarnega razloga, saj se v primeru delavcev, ki so bili poslani na delo v tujino, osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost a priori določa na drugačen način, kot pri delavcih, ki delo opravljajo v Republiki Sloveniji, pri čemer je edini razlog za drugačno obravnavo, kraj opravljanja dela.

K 36. členu

Člen določa, da začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Določene določbe zakona se bodo zaradi vzpostavitve informacijskih rešitev na ZZZS začele uporabljati po vzpostavitvi tehnične podpore na ZZZS oziroma po vzpostavitvi tehničnih pogojev, vzpostavljenih na podlagi ureditve v dogovorih med ZZZS, ZPIZ, FURS, IRSD, IRSI, MZI in MDDSZ.